

EL APOCALIPSIS

Juan k'āitarr

Juanau mág hich k'āitarr hōrag jawaag p'āawai ya jōoiraa k'itajim haajem. Hich mag jaar hīchab Jesús higar hāk'a durrum k'ālan hoomaugau hōrau ham hēudeejā hēk'anāa, cárcel deg pāinaa wajapp'a dau haug waupiejeejim haajem. Hēwandamau hoowai mag hich chaain wajap dau haug wau durrum hoobaawaita jōoi Juan k'āapi haujim hanaabá, mag k'āapi hat'amua nem t'um t'ānāmān hichdēuta k'ap haajeeewai mag hich chaain dau hap'āl hapi nām k'ālan dāijā hichdēu k'ap haju jawaag.

Magta chadcha Juanau Hēwandamau hich k'āipinaa hichig hoopitarri t'umaa p'ājim haajem, chi hāk'a durrum k'ālanndam warag k'īir honee hamk'īir; mag nām dāi hīchab hich Cristoja hūwaii deeu bēewi hōor hich dau na k'aigba haajerr k'ālan t'um t'feernaa hisegju k'ap hamk'īir. Juanau hich paarmua ya chi hāk'a durrum k'ānanag Cristoou magju k'ap hapinaa, mág jéb gaai p'iurg hau wēnārrawiajā, warag magamjā higba Cristo dāita hogdāba hubla wēnārrapim k'ōchgauta mág hēsap p'ājim haajem.

Juanau hichdēu nem hoomatarr hīgk'amam hūurwai, chadcha maach dauderra haju haai sim, dichdēuta hootarr hak'iin. Pari maagwai chi hāk'a narr k'ālanau k'ap'a naajim hanaabá, Hēwandamau mág durr k'aigba haju jaau sim. Juanau hich daúachata hoojim haajem, Hēwandamau mág durr hi hagk'abarm hed jāga hirua hōor gaai juu k'āaba deeju. Hēwandamau magta hirig nem k'īir pogk'e hoopimajim hanaabá, t'um hichdēu hootarrjōo jaaumamk'īir. Pari chi Hēwandam hiek hāk'aba nām k'ālanau chan par Juanau mag hichdēu hootarrjōo wajap'a hēsap gaai p'ātarr t'ālārjerrjā k'augba haajeejim hanaabá.

Ya hīs hewag paawai Juan k'āitarr higwia hōrau hamach k'īirjugpierr jaaujem. Pari Hēwandamau t'umaam k'ānanag hārcha k'ap'a hapim k'ōsi simān mágau: Mág nāl hawia dēglop Hēwandamau Jesucristo dāimua hamach k'a huk'ur harr k'ālan t'um warre sii hichdēuta pōdpāiwia hichta hārpai sīsiju. Mag hedan chi mepeerpata Hēwandamau sii heeg bālu bicht'āgbaadēmjota haju hanaabá. Pari magtarr k'ur har hi hiek hāk'awia hogdāba hich mag durrarr k'ālanan hich dāi hich mag wēnārramk'īir, hāgt'ar p'ē harrwia hich mag hich dāi p'ē wai sīsiju haajem.

1 ¹Mān Juanau, Jesucristo chog. Muata pārag māchdēu hootarr jaaum hig chirām. Mág mua jawaagpam hiek'an hich Hēwandamaucha Jesucristoog jaautarau. Mag hichig jaaubaawaita mā k'āapi hauwi mārāg jaaujim, jūrr mua hich hiek hāk'a durrum k'ānanag jaaumk'īir. Mág hiek t'um hich jaaubarmjō chadcha jöpcha haju k'ap hamk'īir, Jesucristoou hich chog

hāb hāgt'ar hich dāi sīejem̄gta jaaujim, mag mā k'āaipi hat'am hee jūrr magua mārlag jaauumk'īir. ² Magbaawita Hēwandamau Jesucristo dāimua māchig hoopinaa māchig hūrpitarrpa t'umaa p'ā chirām. ³ Chi māg mua p'ābarm hēsap t'ār sim woun honee haju; maimua honee hajurau hīchab māg hich hiek p'ā sim gaai Hēwandamau nem t'um hichdēu jaau sim hiek hābmua t'ārmam hūrwia hag gaai jaau simjō hi hipierraas wēn̄rram k'āan. Ya chadcha t'um māg hēsap gaai hichdēu jaau simjō hōbēberg maju dakk'a pamam.

P'ōbör siete narr hee iglesiapierr Juanau hēsap p'ānaa haaidatarr

⁴⁻⁵ Māan Juanau. Muata māg hēsap p'ā deepāi chirām Asia durr p'ōbör siete nām hee Hēwandam hiek hāk'a nām k'āanag. Mua pāar kōit jēeu chirām, hichta warrgarwe hich mag sierranaa māg hatagjā hich mag sierraju higwia, hich k'u juupjem k'īirp'ee hich Hēwandam Hak'aar sierrām higwia, maimua Jesucristo chadam hiek chaarcha jaauchētarr higwiajā jēeu chirām, pāar dau hee haug k'aug paraanaa pāar hāu wai nām dāi hīchab pāar k'ōinaa wai wēn̄rramk'īir. Mag Cristota meeба harrjō nacha hiiu p'iidāwia māg reinaan t'ānām k'āajā hiek t'eeг hārcha sierrām. Hich hag Cristota maach daupigau hādaraa hich t'ōopijim. Magbarmua maach k'aibag chugpaapāiwia ⁶ hich Haai hanāa hich Hēwandam hat'ee maachta p'adnaank'a haujim, hich dāi hagdaujō hiek t'et'e wēn̄rramk'īir. Hirigta hāba t'umaam k'āanau, "Hich hoppaita hāba Hēwandam chaark'a sierrām" ha hiek'anāa, "Hichdēupaita warrgarwejā nem t'um k'ap'ānaa māg hatagjā k'ap'ā sierraju; maata maach Hēwandamau" ha t'ō hiek'aju haai nām.

⁷ Cristo, Hēwandam Hiewaa, hedjā baug hee hurum t'umaam k'āanau hamach daúa hooju, hi t'ōotarr k'āanupa.

Magbaawai durripierram k'āanau hamach daujā merag p'ēwi, jūrr hamach gaai mas haju k'ap, hi hökgau hicharaucha bējurau.

Magju hanām chan sēuk'aawai k'abam.

⁸ Hich Hēwandamauta hich higwia, "Māchpaita nacharam hēsapdau Ajōnaa chi hābmiecharam Zetajō chitām" ha hiek'ajem, hich warrgarwejā hich mag sierrawi māg hatagjā hich mag sierraju Jōoirau. Hichdēu mag sim haawai hoob k'īirjumiet. Hichta Hēwandamau, t'umaam k'āan Pōr, hi hat'ee chan p'it'urm nem chuk'um.

K'āaipi hat'amua maach Pōr Jesucristo hootarr

⁹ Māan pāach k'od har Jesús hiek gaaimua pāachjō p'it'urg hau pālraa k'itaajemuata pārag māg hēsap p'ā deepāi chirām. Mag p'it'urg haaujeeb mamā, hich Jesucristoouta magām hāwataagjā juapá deejeeawai, magām jā higba, p'it'urg jēedā k'itāmuha hi haari barwi hi k'īir wajaug hoo wai chitaju. Hēwandam hiek jaau chitām dāi Jesuu nem wau nārrarr māch daúacha hoojerrta jaau chitām gaaimua, mau dōjārr p'āram Patmos hanām gaai preso chirām. ¹⁰ Mag mā preso chirāmta biek hāb domighed hich Hēwandam Hak'aarta mā gaai p'ēs haicheewai, mā dau heert'āg hat'amjō habarm hee, trompeta hiekjöta nem jēbag mā hēugarmua mārlag hiek'achēwia, ¹¹ "Nau mua pāchig nem hoopibarm t'umaam

hēsap gaai p'ānaa Asia durr p'ōbör siete nām hee mā hiek hāk'a nām k'ānn haar deebapäi" hajim: "Efesopienag, Esmirnapienag, Pérgamopienag, Tiatirapienag, Sardipienag, Filadelfapienag maimua Laodiceapienagjā hagjö."

¹² Māchig mag hiek'abaichēm k'ap haag hawi mua hewag p'ārbanaa hoowai, lámpara bā hausiiujemta p'īr dēn p'urii k'it'ēem hābam haig siete nām hoojim.

¹³ Maimua mag lámpara siete nām jārr mua hoowai, woun hāb hich Jöoi Hiewaa Jesujöhö simta hichk'aarjā haraa correerjö p'īr dēn p'uū k'it'āmuā hāi jānaa k'ajūa bā duurga k'ieb bā k'ādau haar jūa dānām hoojim. ¹⁴ Mag siman k'īrjug k'aauga sierraawai sii lanjöta pördam bāpp'ā k'itajim, hich k'īrjug k'augau. Maagwai hich daúapai nem t'um k'ap'a haajeewai, hi dau hoowain sii hōtdaujöta huujēer huujēer huujēer sīsid hajim. ¹⁵ Hi bā, sii nem hinag hōtdau hee bālupināa wau simjö nem t'eega sīejim, bronzejö. Mag nem t'eeq sīewai sii huhbl hoodlānaajim, bālārjā burruj k'aba. Mag hi bā bronzejö sīewai sii p'uū k'itajim. Mag sim hiek'a sim hūurwai, hichta t'umaam k'ānn k'āai hiek t'eeq sierraawai, sii p'ūasdau dapaga dō higaau jurrda baichēm hiekjö sīejim, hi hiek. ¹⁶ Mag simua hich juachaar gar p'īdag siete wai dānaajim; hich hi hee espaar k'ēu mii k'it'ām p'ōpā garm magwe dēe k'it'āmjā wai sīejim, haguia hich hoomap'am k'ānnag bālārjā hich juu jaampiba haag. Maimua hi k'īr hoowain sii hedau pechagk'am hee nem p'uūm hoo nāmjoتا maach dau pērpērmjō sīejim, pōd hi dāi k'īrcha heerpaju k'aba.

Magta mārlag māch daúacha maach Pör Jesucristoou hich hoopijim.

¹⁷ Mag hoobarmān māllan sii chi meemjöta t'ābēpjā chuk'u hi bāk'ārr buju haimajim. Mama magbaawai hichdēu mā gaai pārnanā, "Hoob jāp'ierram" hajim. "Māchta nem t'um hompaaju nawe chirajim; mag durr t'um höwiajā māchta hich mag chirsiju k'abahab" hajim mārlag. ¹⁸ "Māchpai k'abahab" hajim, "har meewi deeu hiiu p'īidatarr; magtarr cha hagt'a hiiu chirām, māg hatagjā hich mag hiiu chitām hiek'au. Māchdēuta k'ap chirāmgu" hajim, "jāagwaichata hōor meepiju, maimua mag meewaijā chijā k'ālanta k'īmie durr wētju" ha hiek'amajim mārlag. ¹⁹ Maimua mārlag, "Cha pāchdēu nem hoobarm dāi nau pāchig hoopibarmpa hēsap gaai t'umaam p'ā sīubā" hajim, "mālgwai nem hin t'ānām, maimua māgtarr k'urjā nem hōbēberg maju t'um p'ā sīubā" hajim. ²⁰ Maimua mārlag, "Pua k'ap'a chirā" hajim "k'ani jaau sī har mua māch juachaar gar p'īdag siete wai chirarr, maimua lámpara hausiiujemjā p'īr dēn siete wai chirarr?" Magnaa hichdēupai, "Har p'īdag siete narr, jā mag siete iglesia nām hee hagjö pastornaan siete nām k'ālanta jaau simgui" hajim. "Maagwai mag chi lámpara hausiiujem hagjö siete narr, jāk'ānn Asia durr mag iglesia siete nāmta jaau simgui" ha jaaujim mārlag hich Cristooucha.

Asia durr p'ōbör siete narr hee iglesiapierr hiek jaaupāitarr

2 Mag māchig Asia durr mag iglesia siete nām heem pastornaanag hamachpierr hēsap p'ānaa haaidāpi jaautarr haawai māk'ānn hēsap pāar hat'eyau:

1. Efeso p'öbör heem pastorrág hiek jaaupäitarr

¹Efeso p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata p̄rlag m̄lg hēsap p'ā chirlm̄. Mam̄ chi hiek'an hich chi iglesia siete n̄lmpierri n̄llrranaa hich juachaar garmua p̄aar chi pastornaan siete n̄lmpjā burrpiba wai s̄jejemuata p̄rlag hich himeerba m̄lg hēsap p'ā deepäipijim. Magtarr haawai p̄rlag jaauk'im, chamá p̄l hat'eem hiek p̄rlag jaaupitarrau:

²Hi hiek pua nem wau sim t'umaa hirua k'ap'l chirlm̄ haajem. Hirua k'ap'l chirlm̄ haajem, p̄l p'idag chadcha nem t'eeg sim, mam̄ pua maglmpjā higba hich mag sua jeeuba p'idlk'a k'itaajem. P̄lch k'apeenau nem k'aigba waauwaijā pua sii k'iuu hāwatba haajemjā hirua k'app'l chirlm̄ haajem. Har hamach hiiupai hamta Hēwandamau hich hi jaaumk'iir jar haujim haajem k'llan s̄eu p̄l hawaagjā ham d̄ai jāau n̄lmpjō par hiek'aupai juapá chach hoowia chadcha ham s̄eunemeg p̄l hautarrjā hirua k'ap'l chirlm̄ haajem. ³Hi hiek p̄l chadcha hi gaaimua p'it'ur k'itaajem haajem. Mam̄ maglmpjā p̄l k'īir bñl haa k'augba ni k'ajewaajā k'augba p'idlk'a k'itaajem haajem. ⁴P̄l mag k'itab mam̄, hi hiek hirua warr p̄l p̄lch sierrjō hooba chirlm̄ haajem. ¿K'an jāgwi pua jāg warramjöcha hi k'ōchk'aba s̄i? ha sim hichdēu. ⁵Magua hirua p̄rlag, k'īir heyaa habá ha sim; hi hiek warr p̄l jāg k'aba s̄ejim haajem. Hāsie hewag p̄lch k'aibag k'īirjuvia hiseg jēeubá, warr p̄lchdēu hi k'ōsi haajerrjō hi k'ōsi haag. Mam̄ pua magbam̄n, p̄l haar mawia hi hiek hirua warre p̄l iglesia lámpara sörjö hisegp̄jiju haajem, tag higba haag. ⁶Mam̄ jāg hirua Nicolás higar n̄lm k'llnau nem jaau wēnlrram̄ hichdēujā k'ōchk'aba simjō puajā ham higar k'aba siewai hāu sim haajem. Pua jāg sim haig hi hiek hichjā p̄l higar chirlm̄ haajem.

⁷Magnaa hichdēupai, “Har chi jāg hārla n̄lm k'llnau Hēwandam Hak'arau m̄lk'lln iglesiaag nem jaau sim hūrbat” ha sim. Har p'it'urg hau wēnlrrawiajā hich mag hi k'ōsi wēnlrram̄ k'llnan hāgt'ar hich Hēwandam d̄icha wēnlrraju haajem. Mak'llnag hirua Hēwandam nemjīir gayam nemjō jōpiju haajem, hōor hich mag hiiu wēnlrapiejem nemjō.

2. Esmirna p'öbör heem pastorrág hiek jaaupäitarr

⁸Esmirna p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata p̄rlag m̄lg hēsap p'ā chirlm̄. Mam̄ chi hiek'an hich chi Nacharam hanaa chi Hābmiecharam haajemuata p̄rlag hich himeerba m̄lg hēsap p'ā deepäipijim; hajapcharan har meewi deeu hiiu p'iidltarrauma. Magtarr haawai p̄rlag jaauk'im, chamá p̄l hat'eem hiek p̄rlag jaaupitarrau:

⁹Hi hiek pua nem wau sim t'um k'ap'l naa, p̄l wajapp'a hi gaaimua p'it'urg hau k'itaajemjā hirua k'ap'l chirlm̄ haajem. Hi hiek hirua k'ap'l chirlm̄ haajem, p̄lln chadcha dau hap'lā k'itlm̄. Mam̄ hāgt'arin p̄lln nem wajap'am paraam haajem. Har hamach hiiupain hamta judionaan haawai

Hēwandam chaainau haajem k'llnau pə hēugar parhooba hiek'aajemjā hīchab hirua k'ap'Λ chirlm haajem. Mamλ pərlg ham hiek hasekasibā sim. Jāk'llnan sii dösāt higar naawaita jāg t'lnlm hanaabá. ¹⁰Hi hiek pəch dau hap'll haajuā hoob högk'am haajem. Chadcha pāar Hēwandam dāi hubl nlm k'ap haag hawi pāar heem hāaur k'lln dösātau cárcel degjā dubrāimaju hanaabá. Maagwai tagam k'lln hēudeejā hēk'awi därrcha p'it'urg haupiju haajem. Pari maglamjā higba hich dāita hich mag hubl naapi sim. Mag wēnlrrlmān, hāgt'ar pawiajā hich mag pāar hi dāi nlisiju haajem.

¹¹ Magnaa hichdēupai, “Har jāg hārla pəm k'llnau Hēwandam Hak'arau māk'lln iglesiaag jaau sim hūrbat” ha sim. Har högk'aba hāu maglm t'um hāwatpāi pəm k'llnan, warm k'lln k'īmie durr wēt t'lnlm daar, Hēwandamau jūrr hich haarta p'ē hauju haajem.

3. Pérximo p'öbör heem pastorrag hiek jaaupäitarr

¹² Pérximo p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata pərlgjā mlg hēsap p'ā chirlm. Mamλ chi hiek'an mag hich hi hee espaar k'ēu mii k'itlm p'ōpā garm magwe dēe k'itlm wai sīejemuata pərlg hich himeerba mlg hēsap gaai mlg jaauplāipijim. Magtarr haawai pərlg jaauk'im, chamá pə hat'eem hiek pərlg jaaupitarrau:

¹³ Hi hiek pua nem waaujem t'umaai hirua k'ap'Λ chirlm haajem. Pə sim p'öbör dösāt p'öbör hanaabá. Mamλ hirua k'ap'Λ chirlm haajem, maglm hāba pua hich k'a hogdlaa k'itlm. Hirua k'ap'Λ chirlm haajem, har Antipas k'ararrau hich daúacha hoowia hich hiek jaau k'itlm hat'ee chi dösāt higar t'lnarr k'llnau hi t'oo pəm jaarjā, pua hāsie pəchdēu hich hiek hāk'atarrjā hisegba chadcha hīsjā hagt'a hich mag hich k'a hogdlaa k'itlm. ¹⁴ Mamλ maglm hāba, hi hiek pə k'aigba simjā hirua hoo chirlm haajem. Maguata pua Balaam higar pəm k'llnagjā hiek'aba sii hoo wai sim hanaabá. Hich jāg Balamau hajim hanaabá, deuem woun Balac haajerrag israelnaanag nem k'aigba waipi jaaujerr. Hich jāqua hajim hanaabá, har hamach juu wautarrta hēwandamk'a wai pəmlg jēwaag hag k'iirp'ee nemchaain t'orrp'ē wai narr nemek modjā k'ōpi jaaunaa hīchab parhooba dich hōor k'abam dāijā k'apes haju haai pəm ha jaautarr. Pua mag k'ap'Λ simta mag Balaam higar pəm k'llnag bālārjā hiek'aba sim haajem. ¹⁵ Mamλ hi hiek mag happaijā k'aba, pəch iglesia hee Nicolaitanaan higar pəm k'llnajā jalwērppāiba, pua sii hoo wai sim hanaabá. Nicolaitanaanau nem jaau pəm chan hirua k'ōch'k'aba chitlm haajem. ¹⁶ Magua hirua pərlg, “Hāsie hewag pəch k'aibag k'iirjuwia Hēwandamag hiseg jēeubá” ha sim. Magbaju hat'een, pə haar mawia hich hi heem esparaupai warag pāach dāipata wērbāimaju jaau sim.

¹⁷ Magnaa hichdēupai, “Har jāg hārla pəm k'llnau Hēwandam Hak'arau māk'lln iglesiaag jaau sim hūrbat” ha sim. Har högk'aba hāu maglm t'um hāwatbāplāimlg, hāgt'ar pawiajā mlg jēb gaaaim nem k'oojem k'iir k'abamta k'öpināa mokdaudam bāp'ā k'itlm gaai t'ār hiiur

p'ā k'itłmjā hichdëucha deeju haajem. Mag t'är chan bigaaum k'łłnau k'augba, hāba chi hat'amuapaita k'ap'la haju haajem.

4. Tiatira p'öbör heem pastorrag hiek jaaupäitarr

¹⁸ Tiatira p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata p̄rlag m̄ag hēsap p'ā chirłam. Mamł chi hiek'lan Hēwandam Hiewaa har dau sii hōtdau huu t'lłnłmjōnaa b'jā sii bronzejö p'uunaa b'rpá t'eeq sierrłmuata p̄rlag m̄ag hiek jaaupäipijim. Magtarr haawai chamá p̄l hat'eem hiek jaaupitarrau:

¹⁹ Hi hiek hirua k'ap'la chirłam haajem pua nem wau sim. Hi hiek pua hōor k'a k'ösinaa p̄lchdēu hich hiek hāk'atarrjā chadcha hisegba hogdaba hāk'a sim haajem. Pua nem waauwajā k'üir t'uu waaujem haajem, waumap'amjā haba. Maimua hi hiek hīs pua warram k'āajā hārcha nem wau sim haajem, maimuajā wajapcha. ²⁰ Mamł par p̄l mag sim hāba, p̄l jaauju paraa sim haajem: Pua hādłraata Jezabelag hi chaain k'ügurpi sim haajem. ¿Jāgwi? Hichdēupai hiita Hēwandam hi jaaumie hawi hādłraa dich hōor k'abam dājā k'apes haju haaí nłm ha jaaupināa hīchab Hēwandam chaar k'abamłg jēwaag nemek mod wai narrjā k'öpi jaau simjā bāłrjā hirig hiek'aba hādłraa mag jaaupiewaima. ²¹ Hí jāg simłn hirua sii hoo chirłam haajem, chi Jezabelau jāg nem k'aigba wau sim t'umaa hāsie hewag k'üirjuwia magam k'aibag hichig chugpaapi jēeumk'üir. Mamł magamta jēeujöjöopaijā k'aba, ni jāg sii hemk'ooin parhoobam dāi sierrłmjā hich jua p̄laba, hich hag'ta sierrłm hanłm. ²² Hūrbá, mua p̄rlag jaauk'im: Jōoirau jaauwai hich jāg hārrłm gaaimua warre wajap hi dau haug waupiju haajem; maimua har hirua nem jaau sim higarnaa hi dāi k'apes harr k'łłnłjā hamach k'aibag hiseg jēeuwia hich higar t'eerbabamł, hīchab hirua hamjā wajap dau haug hauwi ham hōk'üirjug pöoma hich hagiö hapiju haajem. ²³ Hi chaainjā warre k'ēchpäiju hanaabá. Mag hoobaawaita t'um iglesia nłnlidłm heem k'łłnau k'ak'apdö haju hanaabá, hichdēuta chadcha hōor t'umaam k'łłn t'āar k'ap'łnnaa ham k'üirjugjā k'ap'la chitłm. Hi hiek hōrau k'ap'la haju haajem hīchab, hamachdēu nem waumarrpierr hichdēuta ham dājā hamachdēu haajerrjö haju. ²⁴ Mamł hi hiek pāar har dösät hiekta hōrau hamachdēupain chadcharam hiek hawi hagłg hee t'łnarr k'łłn higar bāłrjā wētba harr k'łłnag chan hirua tag hatcha nem waupi jaaubam haajem. ²⁵ Mamł hichiita hich deeū m̄ag jēb gaai pāach hawaan bēe nłm hora, pāachdēu hich hiek hūrwia hāk'atarran warag hogdaba hich jāg hāk'api sim. ²⁶ Har hewag wētba warag hamachdēuta magam t'um hāwatpäiwi hichdēu nem jaau simpai wau wēnlłrlam k'łłnag hirua hich jāg hich Hayau hichjā hiek t'eeq hapitarrijö hamjā hiek t'eeq hapiju haajem, hich dāi hāba m̄ag durr gaai hōor t'um t'łnłm pōrk'amk'üir. ²⁷ Mag hamachta chi pōrnaank'a nłisiewai, hamauta m̄ag jēb gayam k'łłn dāi nem juu t'eeq hamach garmuata t'ür t'orrbar sūbarmjö dajēk wai nłisiju hanaabá. ²⁸ Hi hiek har chi mag nłm k'łłnag hirua hīchab hamag hedp'err garm p'īdagjā deeju haajem; hajapcharan hichpaita ham dēnk'api hauju hanaabá.

²⁹ Magnaa hichdëupai, “Har jāg hārla nəm k'əllnau Hēwandum Hak'arau mək'əlln iglesiaag jaau sim hūrbat” ha sim.

5. Sardis p'öbör hëem pastorrag hiek jaaupäitarr

3 ¹Sardis p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata rərləg məg hësap p'ā chirəm. Mamə chi hiek'an har Hēwandum Hak'aar hich gaai wai sienaa p'īdagjā siete wai sīejemuata rərləg hich himeerba məg hiek jaaupäipijim. Magtarr haawai chamá pə hat'eeem hiek rərləg jaaupitarrau:

Hi hiek rəlln chadcha t'ārp'ōo sim haajem, Hēwandum hi jēwaag. Mamə mag sīmlən rəlln pəch pekau heepai sīi chi t'ōmjō simta jäg sim hanaabá. ²Hichdēu pə mag sim hoo sīewai rərləg “K'īir hubə habá” ha sim; “maimua har hāk'a durrum hanəmta k'a t'ūu k'it'eeem k'əllnajā k'īir honee hapibá” ha sim. Magbamən jāk'əllnajā warag heeg pawia k'ēchju hanaabá. Hi hiek hirua hoowai pua nem wau sim Hēwandamau hoowajā hāu k'aba sim haajem. ³Har nacha pəchdēu hūrwia hāk'atarr hiekta k'īirjunaa, pəchdēu k'aigba harr Hēwandamag chugpaapi jēeunaa, deeū hi dāi hubə habá. Hi hiek pua magbaju hat'een, nem jīgk'aaejem k'əlln sīi dēgölp nem jīgk'aimajemjō, hōor barbajöjōo sīerr hee dēgölp pə haar barwi pə gaai mas deeju haajem. ⁴Mag naab mamə jāig Sardiim iglesia hee hāu hagt'a nəm haajem, hāaur k'əlln hādlər pekaúg hamach hārpapiba durrum k'əlln. Mak'əllnta k'ajūa bāp'ā jūanaa hi dāi wēnlrraju hanaabá, ham hamachdēu hich hipierr wajap'a harr gaaimua chadcha mag wēnlrraju haai naawai. ⁵Har hōgk'aba hāu maglam t'um hāwaträi nəm k'əllnagan hirua k'ajūa bāp'ämpta jūapiju haajem. Hi hiek maglam k'əlln t'ār chan hirua hich haar hauju k'əlln t'ār p'āajem hag hësap gaaimua borraapäibam haajem. Magju k'āai warre hirua hich Haai dak'īir maimua hich chognaan dak'īirjā, “Chamə k'əllnan mə dēnēu” ha jaauju haajem.

⁶ Magnaa hichdëupai, “Har jāg hārla nəm k'əllnau Hēwandum Hak'arau mək'əlln iglesiaag jaau sim hūrbat” ha sim.

6. Filadelfia p'öbör heem pastorrag hiek jaaupäitarr

⁷Filadelfia p'öbör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata rərləg məg hësap p'ā chirəm. Mamə chi hiek'an Cristo hiek'au, har hichta bālərjā pekau chuk'unaa sēu chuk'u k'itəm hiek. Hichdēuta warr rey David k'ararr yabmejā wai chirəm haajem. Hiruata mag yabmeeu puertdi weeu sīubarm chan ni hābmuajā pōd p'āar haubam haajem; wa hiruata warag k'āijā p'āar sīubarm chan hābmuajā pōd weeu haubam haajem. Hich mag sīerramuata rərləg hich hiek jaaupäipitarr haawai rərləg jaauk'im:

⁸Hi hiek pua nem wau simjā hirua t'umaa k'ap'ā chirəm haajem. Hirua k'ap'ā chirəm haajem, chadcha pə chan magcha nem jua t'eeeg k'aba k'itəm; mamə maglam hāba, pua hi hipierra k'itajem haajem. Pua hāsie hi higwi, “Mua chan tag hi hiek hāk'abamjā” haba, hich mag hogdəba hāk'a k'itəm

haajem. Pach mag k'itam gaaimua hirua pa na puertdi weeu wai chiram haajem, hich hiek jaauju hayaa hamk'iir. Mag puertdi chan ni hābmuajā pōd p'haar haubam haajem. ⁹Har dōsāt higarnaa judionaanjā k'aba nāmta nem sēunem hamach hiiupain hamta judionaan haawai Hēwandum chaaina hānārrjēe haajem k'llnag, hirua hajués pa k'tiip'reeta jīepör p'obk'apiju haajem, hichdēu chadcha pa k'ōsi chiram hamag k'ap hamk'iir. ¹⁰Pachdēu hirua jaautarr hiperraanaa bālrgā juu hāyaajā k'augba k'itaajeewai hirua pa t'a wai chitaju haajem. Hichdēuta mag pa t'a wai chiram chan māg jēb gaim k'lln t'um Hēwandum chachwi hök'iirjug pōoma t'lpam jaarjā pa warm k'llnjo k'abaju hanaabá, hichdēuta pa t'a wai siewai. ¹¹Hiin jöpcha bēeju haajem. Pachdēu hi hiek hāk'atarr hich jäg hāk'a chiramjō, hich jäg wajap'a hāk'api sim, pachig nem deeju harr jūrr chik'amnagta deem hugua. ¹²Har högk'aba hāu magam t'um hāwatpāi nām k'llnan hirua hich Haai Hēwandum iglesia hee dibā jārramjō chi t'ierrnaanag paapāiwi hich mag bālrgā hisegajā k'augba wēnarrapiju haajem. Hichdēuta ham gaai Hēwandum t'lrjā p'ānaa hi sīejem p'obör t'lrjā p'ā siuju haajem. Mag p'obör t'lr Jerusalenu, Hēwandum sīejem haarmua bēeju p'obör. Hichab ham gaai hirua hich t'lr hiiurjā p'ā siuju haajem.

¹³Magnaa hichdēupai, “Har jäg hārla nām k'llnau Hēwandum Hak'arau māk'lln iglesiaag jaau sim hūrbat” ha sim.

7. Laodicea p'obör heem pastorrug hiek jaaupāitarr

¹⁴Laodicea p'obör heem pastor:

Maach Pör Jesucristoouta hich himeerba jaaupitarr haawai muata pārlag māg hēsap p'ā chiram. Mamā chi hiek'an har chadam hiekpaita hiek'a sīerram hiek'au. Hichdēun hich daúa hoona hich jāglucha hūrtarrjā hich hagjōota jaaujem. Hi gaaimuata warrijā Hēwandum nem t'um hompaa haujim. Mag sīerramuata pārlag hich himeerba jaaupāipitarr haawai pārlag jaauk'im:

¹⁵Hi hiek pua nem wau simjā t'uma hirua k'ap'a chiram haajem. Hirua k'ap'a chiram haajem, pa jāga sī: Pa chan nem pechagjā k'aba ni nem k'uk'unagjā k'abata sim hanaabá. Hajapcharan puan hāk'abaaderrau hāk'aba haadēpta sim haajem. Jāgbanaa pa warag k'uk'una k'āijā sīek'iin, hi hiek hāucha hak'am haajem; wa magbam k'ai nem pechag k'āijā hak'iin, hāucha sīek'am hanam hīchab. ¹⁶Mamā hi hiek pach jäg k'uk'una k'aba ni nem pechagjā k'aba sīi pēdchuchuuupai sim gaaimua, pa hirua dōba sīi deeu chōipāiju haajem.

¹⁷Pachdēupain pua, “Māln p'atk'on paraamlu; p'atk'on pōm wai chiraawai deeu nem hat'eejā haugchēba chitam” haajem. Mamā pach k'a honegjā chuk'unaa pach dau haug sim chan pua k'augba, ni sīi pach maadēu higmap dau k'isumjōnaa mor k'arramjō simjā pua pach k'augba sim hanaabá. Mag simta pa jäg hiek'a sim haajem. ¹⁸Pachdēu hirua jaaupāitarr hiek hūrbarí, pārlag jaauk'im: Pa chadcha p'atk'on pōm paraa ham k'ōs chiram k'ai, p'īr hōt hee bālinaa ya chi wajaug happai deeu jāppi simta hich juu gaai pēr haupi sim. Mag k'ai chadcha pa p'atk'on paraa chitaju haajem. Jāg mor k'arraa nārram hugua, hi juu gaaita

k'ajūa bäpp'ä bñlrjä memerk'ög chuk'um pér hauwi jüabá ha sim. Maimua daujä wajap'a nem hoog hat'eejä hichdëu bënhë wajap'am wai simta pér hat'á ha sim.

¹⁹ Hirua hichdëu hőor k'a k'ösim k'ññagan meeurrau siunaa hichab wawijä wawiejem haajem. Magua puajä rach k'aibag hiseg jéeuwia k'ürdam hubñ Hëwandamta járbamñ, hi hiek rä gaai mas haju haajem. ²⁰ Hin maach t'är bëk'ñrr chiraajem haajem, weeu haunaa hichig dubbá hamk'ir. Håbmua k'ñijä weeu hauwi hirig dubbaad hak'iin, hiin hierrcha dubju chirñm haajem, hi däi k'apeerk'aag. ²¹ Har nem p'it'urm hawiajä hogdaba häu hamachdëuta hi dënjo nem t'um pödpäi nám k'ññagan, hirua hich jup chirñm gaai däi håba hich bigaau juppiju haajem, hich däi håba hiek t'eeg násimk'ir, hich jäg hichdëujä nem t'um pödtarr jürr hichab hich Hayau hich däi håba hiek t'eeg hapitarrjö.

²² Magnaa hichdëupai, “Har jäg hñrla nám k'ññau Hëwandam Hak'arau mäk'ñn iglesiaag jaau sim hürbat” ha sim.

Hñgt'ar Haai hi jéeu nám hootarr

4 ¹ Mag märlag t'umaa jaau dictarr k'ur mua hoowai, hedjääata puertdijo weeudä wëjom mua hoobaadëjim. Mag heemua nacha mag mächdëu trompeta jëbag sim hiek hürtarr hag hödijö simuata märlag, “Mau hñgt'ar pidú, mäg hatag nem t'umaa höbëberg maju mua pälrag hoopik'im” ha siejim.

² Magbarm hee hich Hëwandam Hak'arauta mä hñgt'ar hat'aadeewai hich Hëwandam juupjemta nem pörk'au pöoma sim hooimajim. Hag gaai woun håb jup siejim. ³ Mag pörk'au gaai jup sierr woun sii mokdaudam jaspe haajemjö bñlnaa cornalinajo p'up'up'umjö siejim. Mag pörk'au póm sim bigaau hichab pirm p'ñaauraanaa dau bñll esmeraldajö simta jña wëjoojim. ⁴ Mag pörk'au póm sim bigaau deeum hich hagjö pörk'au chaaindam daii k'it'ëem k'apan veinticuatro hohood p'ñrrda wëjomjä mua hoojim. Maig hichab jöoin k'ajüa wajapp'a bæpp'ä jüanaa pörsirjä p'ir dën jüa sisisd hajim. Mak'ñn jöoin chi k'apanagjä veinticuatro narr haawai mak'ñn pörk'au mag veinticuatro narr gaai hich hagpierr hohood wëjoojim. ⁵ Mag pörk'au warm k'ñn járrcha sim haarmua pagt'äm dau p'lar jééer k'abaadëm däi hichab p'ip'is k'abaadëmuu sii hiyñlmjö haadëp siejim. Mag pörk'au póm sim k'ürp'lee hótdau siete paak'anaa dñnnplid t'unaajim. Mak'ñn hich Hëwandam Hak'ar hajim. ⁶ Hich hag pörk'au na hichab p'üasjö simta sii dau bñll simjä siejim.

Mag pörk'au póm sim bigaau járrcha sii k'anjö sisisdñmta k'ir gar maimua hëugarm magwe dau k'apan p'up'up' sisisdñm jayap naajim. Mag sisisdñmñ hiiu sisisd hajim. ⁷ Chi nacha sierr leonjö siejim; mag hëudeem, p'ak hemk'öidamjö siejim; mag garm wounk'a siejim; maimua hëudeecharam, jayapam, sii jimiejä póm simta húrr jörrömjö siejim. ⁸ Mag sisisdñmñ hamach jayapwe sii nem hich k'apan hagdaujö seis wai sisisd hajim, hamachpierr. Hierr jägarm magwe dau p'up'upnaa hñrjä sii dau k'apan p'up'up' sisisd hajim. Hamach mak'ñnau bñlrjä hijeeuba hedaram magwe Hëwandam t'ö hiek'amamua,

“Hēwandam, pøjö bñlrgjā pekau chuk'um k'lln chan hooba haajem” hanaajim.

“Pachta t'umaam k'lln Pör hanaa t'umaam k'lln k'ñaijä chi jua t'ierriu. Pachta warrgarwejä hich mag sñerranaa mñg hatagjä hich mag sñerraju” ha t'ö hiek'amajierram.

⁹ Mag sii hich k'apan sñisidlmua maach Hēwandam hichta hich mag t'õojä k'augba mag hich pörk'au gaai hoo simñg jéeu nñmuua, hñu hajim hanaa hi t'ö hiek'a naajim. ¹⁰ Mag hi t'ö hiek'ak'ampierr mag jöoin veinticuatro hohood wëjom k'llnau hi jup sim k'írp'ee, “Pachta chadcha chi jua t'ierrau” hanaa hamach pörsir p'ir dën jüa narr jua hee hauwia hirig hnanaa p'óbk'ak'a haajeejim, mag hichta t'õjä t'óba warrgarwe hich mag hiiu sñerrlmñg jéeuwai. ¹¹ Mag t'lk'ök'anaa meuk'arauta hirig,

“Pllata maar Pör Hēwandamau;

pllata chadcha chi jua t'ierr haawai pñ k'íragta t'umaam k'llnau heenaa t'ö hiek'aju haai nñm” hanaajim.

“Pachdëu nem t'um hompaam k'osi hompaawiata chadcha nem t'um t'ñnlm” ha t'umeuk'ar majierram.

Corderooupaita hësap k'aar sñsid harrjä t'arrëuju ha jaautarr

⁵ ¹ Mag järcha k'u juupjem sim gaai woun hoo sñrrau, hajapcharan hich Hēwandamauma, hich juachaar gar pa gaai hësap pllrt'l sim wai simjä mua hoojim. Mag hësap, jägarjä p'ñnaa hëugarm magwe p'ñnaa, t'ñrmajupierrpai k'ibjärjö simua k'aar sñsid hajim. Maglm siete naajim mag hësap pllrt'l sim gaai. ² Mua mag hoo hat'am dñi hichab hich Hēwandam chog hñb nem jua t'eeg simua hiek k'égk'a, “¿Chijaguata magan mñig mñg hësap k'aar sñsidlm t'arrëuplinaa mñg hësap heeureu hauju haai si?” ha sñejim. ³ Mamä mam hñgt'ar, ni mñg jéb gaai, ni mñg jéb heegarjä hñor hñbjä chuk'u hajim, mag hësap pllrt'l sim heeureunaa hag gaai t'ñraag. Ni sii hagñg heerpaju k'llnraijä chuk'u hajim. ⁴ Mamä mag hësap heeurjägnaa hag gaai t'ñrju hayaam woun ni hñbjä chuk'u ni sii hagñg heerpajupajä chuk'u habarm mñchdëu hoobaawai, jäga hag gaai p'á sim k'ap habarju hawi, mua pöd hñwatba warag mñ bñebaadëjim. ⁵ Mag mñ hich dak'íir bñe chirñl paawai mag jöoin veinticuatro narr heem hñbmua mñ haig bñewi mñrlag, “Hoob tag bñem, har sñebahab” hajim, “David k'ararr hag chaain hewagam k'lln bi heem Chaai leonjö jua t'eeg sñrram. Jäguata ya hichdëu nem t'um t'ñnlm pödpaitarr haawai hichdëuta jäg hësap k'aar sñsidlmjä t'arrëuplinaa heeurjäg hooju haai sñebahab” hajim.

⁶ Mñchig magbaa mua hoo nñlhaawai, chadcha mag sii k'anjö dau jayap hich paar sñsidlm bigaau jöoin hohood wëjom järr, har corderodamjö hñdlraa hich t'õopiwia deeu hiiutarcta hoot'eu k'éräjim; hajapcharan hich Jesuma. Hamau hi t'õo naawai pa gaai meerp'ëtarr hagta merag chuk'u sñejim. Mag k'itñmln sii kach k'apan sietenaau dai k'apanjä hagjö siete p'up'up sñejim. Mak'lln dai k'apanag siete nñmuua chi Corderoou Hēwandam Hak'aar gaaimua

nem t'um k'ap'λnaa durrpierr hoo p'ë wai siejemta jaau sim. ⁷Mag chadcha mag corderodamjö k'itλmua mawi, mag pörk'au gaai jup simua juachaar gar hësap pλlərt'λ sim wai sierr jürr hi jua heem jëeu hauwimajim. ⁸Mag Corderodamau hamach dak'ir mag hësap pa gaai pλlərt'λ sim jëeu hat'aimam hoobaawai mag sii k'anjö hich paar sīsidλmua hagjö haig jöoin veinticuatro narr dλiimua sii hi k'iiр'ee t'λk'ök'ood hap'öbaadëjim. Mak'λλn jöoinau hamachpierr arpa wai naajim, maimua jarrdam p'ir dën p'urii k'it'ëemjä hagjö hamachpierr wai naajim. Mag jarr hee incienso hipir wai sīsid hajim. Ma, Hēwandum chaalink'a nλm k'λλnau hirig jëeu nλm k'λλn hiek haajem, mag jarr hee hipir sīsidλm. ⁹Mak'λλn jöoin mag t'λk'ök'ood t'λnλmua chi Cordero t'umeuk'armamua meuk'aar hiiurta hau naajim. Hamau meuk'aar hau narr mλg hajim:

“Pλchdëupaita häba jäg hësap juu hee hauwi chi k'aar sīsidλmjä t'λrrëu werbaju haai sim, pλchta t'umaam k'λλn kōit hλdλraa pλch t'öopitarr haawai.

Pλch t'oo nλm haig bag härtarrauta pua hōor durrpierram k'λλn hamach meupierr Hēwandum hat'ee përk'a hajim.

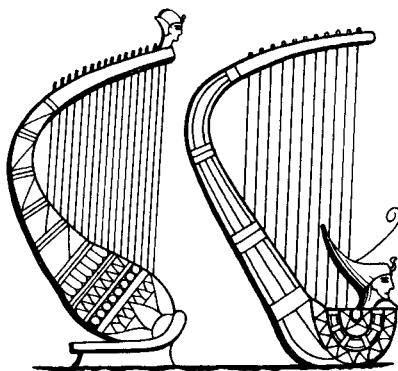
¹⁰ Mak'λλnta pua Hēwandum na p'adnaan k'apiwia hīchab chi pörnaan k'apiju. Magbaawai mλg durr jürr hamachdëuta k'ap nλsiju” ha t'umeuk'armajim hich k'iiрcha.

¹¹ Maimua mua hoowai, mag pörk'au bigaau mag k'anjö hich paar sīsidλm dλi jöoin hohood wëjöm hëugar, Hēwandum chognaan pöoma sii sereu p'λλrdλ wëjoojim. Mag t'λnλmua chi k'apanag millones y millones t'λnarr haawai, k'apaana sii maach dau warpta pos pλlərt'λ, pöd maadëu chi beerujä k'augba t'λnaajim. ¹² Mag t'λnλm k'λλnau t'et meuk'aar hau nλmua mag naajim:

“Jäg Corderodam hōor gaaimua hλdλraa hich t'öopitarrauta juu t'eeg t'λnλm t'um hauwia nem hajap'am t'λnλmjä t'um hauju haai sim. Häba hichpaita t'umaam k'λλn k'ääjä nem k'iiрjug k'augnaa juapa t'eegjä hichdëupaita hauju haai sim.

Magnaa hirig heenaa, hi hooimλgjä t'ö hiek'anaa, hirigpaita t'umaam k'λλnau jëeuju haai nλm” ha t'umeuk'ar majierram.

¹³ Hēwandum chognaanau mag meuk'aar hau dichdimaaawai, hīchab t'umaam hich Hēwandumau nem wautarr hedjä hee t'λnλm k'λλnau, mλg jëb gayam k'λλnau, k'ëchwia ya jëb hee nλm k'λλnau, maimua nem t'um p'üas hee t'λnλm k'λλnauupa hīchab hö häba meuk'aarau hλlrbabapläimjä mua hürjim. Mag hamau hλlrbabapläitarr meuk'aar mλg hajim:

(REV 5.12)

“Har pörk’au gaai Jöoi jup simag maimua Corderodamagjä hagjö
hāba pāragpaita mág hatag paawaijä hich mag t’umaam k’lłnau
jéeunaa hee haju haai nám” hajierram.

“Pāar wajaugpaita t’umaam k’lłnau t’ö hiek’aju haai nám.
Magnaa, ‘Pāachta mág hatag pawiajä t’umaam k’lłn k’ääijä hich mag
jua t’eeg nám” haju haai nám” hahaug majierram meuk’araupai.

¹⁴ Magbaawai mag k’anjö hich paar sīsidäm k’lłnau hīchab hamach
paarmua hö hāba, “Jāan chadcha hich magau” haajeejim. Mak’lłnau
magbarm däi hīchab mag jöoin veinticuatro narr k’lłnaujä deeu jíepör
p’öbk’anaa ham wajaug t’ö hiek’ajierram hamag jéuemamua.

Hēsap k’aar sīsid harr t’lrrëu nám hootarr

6 ¹Mag hēsap pa gaai pälrt’ä sim jéeu hauwi, ma dak’iraa mag
Corderodamau chi hēsap nacha k’aar sīerr t’lrrëupäiwi heeureu
hoobaadëjim. Magbarm hee mag sii hich paar sīsidäm heem hābmua
młrlag, “Pidú, hoobahur” ha sīejim. ²Hirua mag hoobahur habaawai mua
hoowai, cabaai bäßp’ä simta haig sīejim. Mag cabaai hār woun sīerrau
hich jua hee choop’ö wai sīejim. Mag simag pörsir deewi jūapi sīubaawai,
hichdëuta t’umaam k’lłn pödpäiwi, hichta hemk’ooik’a höbérjim, hich
garmua hich jua jampiba sīerraag. Ma, mág hatag paawai hichdëuta mág
heegarm k’lłn hich jua jampiba hichta chi pörk’ä sīsiju. Pari ma chan chi
Cordero k’aba haawai hich mag chi pörk’ä sīerrabaju.

³ Maimua chi Corderodamau deeu chi hēsap hauwia mag k’aar sīerr napemjö^ö
t’lrrëubapäaiwai, mag dau jayap hich paar sīsidäm heem hāb p’ak hemk’öijö
simua hagjö, “Pidú, hoobahur” hajim młrlag. ⁴Mag hirua hoobahur habaawai
deeum cabaai p’uríhi simta dñpłlubaichëjim. Mag cabaai p’ur sim hār
woun sīerr jua hee espaar joot’ä sīuwi jua t’eega hapijim, hōor k’öinaa t’lnarr
meeuk’apiwi wir haig chik’am k’ëchamk’iir. Magbaawai durripierr juurhi t’eega
sii wérbäp’öö haadëjim. Ma hajim sello numiim gayam młrlag hoopitarr.

⁵ Maimua sello t’ärjupam t’lrrëuju młrlag hoopijim. Majä harjö chi
Corderodamau t’lrrëubapäaiwai mag jayap narr hee hāb wounk’ä simta
hich k’apan seis wai sīerrau warm k’lłn dënjo, “Hoobahur” hajim
młrlag. Magbaawai sii cabaai p’ais simta dñpłlubaichëjim. Mag gaai
woun bëetarrau hich jua hee lib chach wai bëejim. ⁶Mag cabaai p’ais sim
dñpłlubaicheewai mag jayap hich paar sīsidäm heem hābmua jädau t’eega
burrju higwi magjim: “K’ääi hāb p’idk’abarmuata trigo libdam t’ärjuppi
hauju. Mamä nemk’au vino däi hawaag chan p’atk’on chuk’um” ha sīejim.

⁷ Mag k’ur sello jayapam t’lrrëubaadëjim. Maimua Corderodamau mag sello
jayapam t’lrrëubapäaiwai jürr mag jímiejäu póm sim hürr jörrömjö simuata,
“Pidú, hoobahur” hajim młrlag. ⁸Magbaa mua hagag hoowai cabaai huashäu
k’iirk’ä sim gaai hāb wounjö simta mua hoojim. Mag wounjö sim t’är “Chi Meem”
ha t’är sīejim. Mag gar deeum hurajim. Ma, hi t’är “K’imie Durr” ha t’är naajim.

Mak'ɻɻnag jua t'eeg deewi mɻg durr peer jārrchapaím hamag jaaujim, esparau hōor k'ēchnaa, jādaúajā k'ēchnaa, bēn t'eeg hōor hee burrpiwi haglmuajā k'ēchnaa, sīi nem pab̄l heem nem maach k'oojemgjā hōor k'ēchp̄aimk̄iir.

⁹ Mag k'ur chi Corderodamau chi cincoom sello t'ɻrrēubapäaiwai nasādjō wau sim heegar mua hoojim, Hēwandam hiek jaau durrum gaaimua k'ēchp̄aimarr k'ɻɻn. ¹⁰ Mak'ɻɻnau hamach dau hap'ɻɻ juau k'ēchmarr jūrr Hēwandamag ham dāi hagjō hamk̄iir jaau durrumua t'et mag naajim: "Hēwandam, pachta t'umaam k'ɻɻn k'āai jua t'eeg hārchanaa, pekaujā chuk'u, pach hiek'atarrijā chadcha k'itlm, Ʉjāagwaita pua maar bag hārtarr jūrr hōor hi hagk'awi maar k'ēchtarr k'ɻɻn dāi hich hagjōo hajuuta jāg sīma?" hanaajim hirig.

¹¹ Hamau magbaawai hamag k'ajūa bāp̄ä sīsidlm p'ēdeewi sīi warag, "Pāar k'odnaanjā pāach k'ēchtarrjō Cristo hipieraa hi hiek jaau durrum gaaimua k'ēchp̄äiwia pāach haig hāba paauk'achē nlm hora, hidēu bāchk'un hoo hat'at" hajim.

¹² Maimua chi Corderodamau jūrr ya seim sello t'ɻrrēubapäaiwai hālur t'eegea duui dichdimanjā mua hoojim. Magbaadeewai mɻg hedau hāsdawam sīi put p'lichjō p'liissi haadējim; maagwai jūrr hedau chi hedaram, hajapcharan hedau hargma, bagjō p'urii haadējim. ¹³ Magbaadee hīchab hedjā hee p'īdag t'ɻnarrijā, sīi p'ū t'eeg wēbaadeewai nemjō hagt'a k'ūgut'u k'itwe k'li duubjemjō, mɻg jēb gaai k'li t'ɻnlaisijim. ¹⁴ Magbaadēm dāi hīchab hedaujājā sīi hēsapjō pālrsiirmamua chukk'u haadējim. Magbaa t'umaam durrsī sīsidlmjā hamach narr haigmua chawag hērēubaadee hīchab dōjārr morr sīsidlmjā hich hagjō chawag hīiudājierram. ¹⁵ MAg durr gayam reinaanjā mag hoobaa, hāaur k'ɻɻn jēb degjā hierr paauk'amaawai, hāaur k'ɻɻn durrbā hee mokpōr dapagk'am heegarjā dubjierram, daumeerwai. Mama mak'ɻɻn happajā k'abajim. Hich hagjō daumerjierram hīchab, chi dap'lm k'ɻɻn, soldaaun pörnaan, riknaan, chi juu t'ierraan, sīi chik'am chogk'a par p'idk'a sīsid harr k'ɻlp̄ra; t'umaam k'ɻɻn hich hagjōo daumerjierram, jāp'ierr nlm hiek'au. ¹⁶ Mag daumer nlmua durrsīgta wounaanagamjō chaigpanaa, "Jāg pōrk'au gaai hoo sim̄g maar hoom hugua, maar hār dārbagk'awi pāach heegar maar meer hat'at" hanaajim. ¹⁷"iMaar meer hat'at! Maar gaaita Cordero k'iir machag meeju hed barbaichēm. Jāg sim, Ʉk'aíu hi juu jāmbarju?" hanaajim, hi hökgau.

Israelnaan chi dauchacham k'ɻɻn

7 ¹ Mag t'ɻnarrik'ur mua hoo nll haawai Hēwandam chognaanta dau jayap mɻg jēb hār dānlalihdā naajim: hāb dok'ēu gar hedau hōbeerjem gar, hāb dōk'ierr gar, hāb t'oom higar juachaar garm bijār, maagwai hāb juawē gar, harag dau jayap naajim. Mak'ɻɻnau bālrgjā p'ū dichpibā t'la wai naajim, ni mɻg jēb gaijā p'ū wēba, p'ūas hārjā wēba, ni bālrgjā pabādam gaaijā p'ū wēm hugua. ²Hīchab deeum Hēwandam chog hedau hōbeerjem garmua hurumjā mua hoojim. Magua hich juu hee hōor dauchaachjem waidurajim, hich Jōoi

charau hagua hōor dauchachamk'īir deetarr. Hich mag Hēwandum chogau mag warm k'ɻan jayap māg jēb k'aibag waunaa p'ūasjā k'aibag wawaag juu t'eeeg narr k'ɻan nag t'et k'iesirnaa, ³"Hēwandum hiek jaau wēnrraju k'ɻan dag gaai marau hagt'a hich Hēwandum dauchach p'āk'aba nāwe chan, hoob jāchag māg jēb, māg p'ūas, ni pabjājā k'aibag waumiet" hajim hamag.

⁴Mua hūurwai mag chi dauchachpāitarr k'ɻan t'um chi k'apanag ciento cuarenta y cuatro mil nām hanaajim, Israel chaain hamach t'ārpierri māg:

- ⁵ Judá k'odnaan: 12,000
- Rubén k'odnaan: 12,000
- Gad k'odnaan: 12,000
- ⁶ Aser k'odnaan: 12,000
- Metalí k'odnaan: 12,000
- Manasés k'odnaan: 12,000
- ⁷ Simeón k'odnaan: 12,000
- Leví k'odnaan: 12,000
- Isacar k'odnaan: 12,000
- ⁸ Zabulón k'odnaan: 12,000
- José k'odnaan: 12,000
- Benjamín k'odnaan: 12,000

Harag ciento cuarenta y cuatro mil naajim mag Hēwandumau dauchachpitarr k'ɻan.

Hōor pōm k'ajūa bau happ'a jūa narr k'ɻan

⁹Magtarr k'ur hūwaii deeu Hēwandum juupjem pōrk'au pōoma simāg mua hoowai, hōor pōooma sii bājāupaita baurur wējōm hoojim chi Cordero na. Mag sīsidāmān t'umaa k'ajūa chi bau happ'a jūanaa sot'ark piujōo k'it'ēemta juu panhapp'a t'lnaajim. Maig t'lnaajim hōor p'ōbōrpierram k'ɻan, meupierr meu k'īir pogk'e; wajapcharan durrpierram k'ɻanlta maiguin hāba podpa t'lnaajim. Mag sii k'apan maach dau dārrk'ab warp'am magwe p'ālrdā wējōm haawai pōd hābmuajā beer haabajim, k'arra naajim k'ai chi k'apanag. ¹⁰Mag t'ānlām k'ɻanlau serereuk'amua, "Har pōrk'au gaai hoo sim gaaimua maimua Cordero gaaimuata maachin hāu peerdā nām" ha serereu k'ajierram. ¹¹Maagwai chi Hēwandum chognaanjā t'um bājāupaita dānlāplid p'ālrdā wējoojim, mag pōrk'au bit'urg jōoin hohood wējōm dāi hīchab mag sii k'anjō hich paar sīsidāmpa t'ānlām hēugarm magwe. Mag dānlāplid t'ānlāl hawi, mag pōrk'au gaai hoo sim k'īirp'ee p'ōbk'anaa, hi t'ō hiek'amamua hirig mag naajim:

- ¹² "Māg hatag pawijā hāba maach Hēwandumta hāucha chitaju.
- Hiita hāba hooimāg p'ēnaa t'ō hiek'aju haai nām.
- Hichta hāba k'īirjug k'aug sierrām.
- Hirigpaita hīchab t'umaam k'ɻanlaujā heenaa hāu hajim haju haai nām.
- Hichdēupaita chadcha juu t'eeeg t'um hauju haai sim.
- Jāan chadcha hich magta haju haai sim" hanaajim hamachdēupai.

¹³ Magbaawai mag jöoin veinticuatro narr heem hābmua mλ haig bëewi mλrlg, —Har hōor sii k'ajūa bæpp'ä jūa sīsidłm, ḋpuia k'ap'λ chirā haichëjim, chijā k'λn maimua jāk'λn jammua bëejíerrá?

¹⁴ Magbaa mua hirig, —Señor, pλchdëuta k'ap chirabahab, mua chan k'augba chirām ha chirajim.

Magbaa hichdëu mλrlg jaubaadëwi magjim:

—Jāk'λnan Hēwandamau hōor hök'iirjug pöoma hapi nλm jaar hāu hi hiek hogdaba hāk'a durrawia peerdatarr k'λnnaugui hajim. Magua k'abahab hajim, jāg ham k'ajūa bæpp'ä jūa sīsidłm, chadcha hich chi Cordero bag hārtarauta hamach k'aibag t'um chugpaatarr haawai.

¹⁵ “Magwiata jāg bālərjā hijeeu k'augba hedaram magwe pörk'au gaai hoo sim k'iirp'ee hi hipierraas hirig hich k'iircha jēeu durrumgui” hajim.

“Maagwai jāg pörk'au gaai hoo simuata ham t'λa wai sīeju.

¹⁶ Ya jāgbarm haigmua tag ham jāsog hāwatba, ni höbichagjā hāwatbam; hed pechagaujā k'ak'aichag k'aba, ni hedaúajā ham p'aabamgui” hajim.

¹⁷ “Jāg pörk'au bigaau hohood wējöm jārr har corderodamjö simuata ham t'λa wai sīejugui” hajim.

“Hichdëuta, dö parag haar nemchaain dö döpien p'ë harrjemjö, hamau nem hig nλm t'umaa deewi hichdëuta ham dauchöjā jārpäräi haju” ha jaaumajim mλrlg mag jöoirau.

(Sal. 23:1-2; Is. 49:10; Ez. 34:23)

Hēsap k'aar sīerr hābmiecharam t'λrrëutarr

8 ¹ Maimua chi Corderoou ya hābmiecha sieteem sello t'λrrëupāinaa chi hēsap heeurjāg hat'aawai, hedjā hee hora jārrjö sii k'iíhu jöisijim. ² Mag k'iu t'λnll harr k'ur mua hoowai Hēwandam chognaanta siete hi na dλnllnlaid t'λnaajim. Mak'λnag siete trompetas deejim, hamach pipied hāhābdö hauwi hök'ar hichdëu jaaumam haig sirmamk'iir. ³ Mag warm k'λnag jigtarr k'ur deeum Hēwandam chog bëewia, deeum incienso p'aajem p'ir dēn bārla p'urii k'itłm jua hee waibëewi, hagjö hich hag p'aajem nasād hāgt'aa wau sim k'iirp'ee dλnlluchëjim. Mag hi dλnllubaicheewai warag hirig incienso pōm deejim, Hēwandam chaainau jēeu durrum hiek dāi k'ajap'am nemjö pōmaacha waaurëunaa mag p'ir dēn nasād wau sim gaai p'aamk'iir. ⁴ Mag incienso p'aabaadeewai chi naar Hēwandam chaainau jēeu durrum hiek dāi mag Hēwandam chog chi p'aa sim jua heemua hāhba Hēwandam sim haarta naar jīubaadëjim. ⁵ Maimua mag chi Hēwandam chogau hichdëu incienso p'aajem bārla k'itłm waiberr hauwi, jürr nasād gaai chi daupaam heemta hauwia, hich dēn hee hipiirnaa mλg jēb gaai p'öpäijim. Mag p'öbapäaiwai, pagt'λmta bubuju k'abaađem dāi hōor hiekjö hiyālmjö jöisim hee, pagt'λm dau p'lr jējéer k'abaađemua hāllurpa duuibaadëjim.

Ma hajim hābmiecha sieteem sello t'λrrëupäi nλm mλrlg hoopitarr.

Siete trompetas narr hähäbdö sirmam hootarr

⁶Maimuan chad mag Hēwandam chognaan siete hamach pipied trompeta hähäbdö wai narr k'ɻlnau ya siraag paauk'abaadéjim. ⁷Chi nacha sir sierrau hich trompeta sirbaadeewai nosegdau dap mokpörjö sīsidłmta hötk'iir sii bag p'uriimjö sīsidłm däi k'libaadéjim mla g jēb hār. Magbaawai pabä järrchapaím k'echwi p'üakdam p'äauraa k'ëk'ëd harrjä sii t'umaa p'aadubjim.

⁸Maimua mag nosegdau dap chë dictarr k'ur mag nacha sirtarr gar sierrau hagjö hich trompeta sirjim. Mag biek numiim sirbaadeewai sii nem póm durrsjö simta hötdau k'firjö hug bëewi p'üas hee burrjim. Magbaawai järrcha hatcha p'üas bagag pajim. ⁹Mag p'üas heem dö bagag pabaadeewai hagjö järrchapaím hawarrjä k'echdubwi mag p'üas hee barco jörrjée harrjä hagjö järrchapaím warre härwi joot'üpjierram.

¹⁰Magbaawai hähak'afujä hagiö hich trompeta sirjim. Mag ya sirm t'ärjupam gaai paawai, hedjä heemua p'ídag pöoma simta hötdau k'firjö p'ug bëewi, mla g jēb gaai dösig k'apan dök'um dipa nłnlaidłm hār burrwi, peer järrchapaím dösig heem dö härpäijim. ¹¹Ma, p'ídag "Chi Hach" ha t'är siejjim. Magua hich burrtarpierr dö nłnlaidłm t'um hachag habpääiwai hoor pöooma höjim.

¹²Maimua deeum chi Hēwandam chog hagiö haig sierrau hīchab hich trompeta sirjim. Ma, jayapam hajim. Mag sirbarmua mla hedau hāsdawam järrchapaím t'oo hauwia, hedaram hed hargjä järrchapaím t'oo haunaa, p'ídagjä hīchab järrchapaím dau t'ook'a haujim, hamach wäljemjö wälm hugua. Maimua hedau k'ëubaadeewaijä sii hat'uuchata k'issu haadémua da haspabajöjomjöta haadéjim. ¹³Magbaa mua hoo nlla haawai Hēwandam chogta hedjä hee hñapärërgmamua hiek'a jörrajim. Hi hiek'amatarr mla g hajim: "iHēh! iAaay, hisin chad! Hag'ta Hēwandam chognaan t'ärjupam k'ɻlnau hamach trompeta sirju waaur nłm. Nau jæk'ɻlnau sirp'öbaadeewai mla g jēb gaai jooba durrum k'ɻlnan chadcha hap'llta durraju" ha hiek'a jörrajim chi Hēwandam chogau.

9 ¹Maimua chadcha chi Hēwandam chognaan sirju waaur narr heem hābmua hich trompeta teee haadéjim. Mag siram cincoom gaai, Hēwandam chogta hedjä heemua p'ídagjö p'ug bëem mua hoopäijim. Magla, sii jébdijö hierr maach dau warp hit'urm jaaba wëjöm hee t'arrdö sim dën chi yabme deepijim hich Hēwandamau. ²Magbaa mag yabmeeu mag hit'urm jaaba wëjöm heem t'arrdö weeu hat'aawai, hag heemua horno pömk'am heemjö sii hñgt'aag naar p'assis k'orr jüubaadémua hedau k'fir gar t'la jöisiewai, warre hedaujä k'issu haadéjim. ³Mag naar jüubaadém heemua langosta dap hasp'itjö sīsidłm pöooma höberdłtk'awi durrpierraaa haaidłjierram. Mag sīsidłmuua k'aawai k'ierr machag dójür k'ierr machagjö hapijim chi Hēwandam chogau. ⁴Mag langosta dap sīsidłm la g bñlrljä pabä chig hapiba, pak'ërjä t'arrk'ichpiba, p'üakjä hñrpiba, ni nemjürijomjä hñrpiba jaaujim. Håba hamag jaautarran, hoor Hēwandam dauchach hamach dag gaai chuk'um k'ɻlna k'aibag waapi jaaujim. ⁵Mag hamag hoor k'aibag waapi jaaujieb mamä, pöd t'oo chan t'ooju k'aba nłm ha jaaujim. Hoor t'ooju k'ääsi sūta ham gaai

k'aa nəmua cinco meses sii ham gaai mas waipi jaaujim. Mag k'aamam k'ierr machagan döjūriu k'aamamjöta haajeejim chi machag.

⁶ Mamagk'am jarai parii hōrau wir haigpai hamach t'oo hēk'awiajā pöd hamach t'ooabajurau. T'om k'ōchaaga haadēp hawiajā meeg k'abata t'aabatarrjö haadēp hajurau, bālajā t'ōba.

⁷ Mag langosta, hōor k'īirk'anaa pör gaijā pörsirjöhö sīsidam paar sīsid hajim, p'ir dēn. Mag sīsidamn sii cabaai juurhi hee wērbalan harraag wajap k'īir k'aug sīsidamjöta sīsid hajim. ⁸ Mag sīsidamn hīchab sii hālinjö pörbā wārnaa k'ierrjā k'um k'ierrjö sīsid hajim. ⁹ Ham mor sii jierrjö simua meu sīsid hajim. Mag sīsidamn hūrrp'ōbaadeewai hich jēbag sii juurhi hee wērbajem carrota wērbā p'ōbaadeewai cabayou wai k'ap'ig p'ōbaadēp'ām hiekjö sīsid hajim. ¹⁰ Mag sīsidamn döjürjöta dur gaijā jur paar sīsid hajim. Mag sīsidamnaga hōor k'aibag waipi jaautarr haawai ham k'ierr machag mag dur gaiata sīsid hajim, mag k'aamamua cinco meses hōor gaai machag hāwatpi wai naag. ¹¹ Mag langosta pōm durrpierr haaidā t'ānām pör hīchab hich mag hierr hit'urm wējōm hee t'ārrdō sim haar chi pörk'a sim hag mepeerpau. Mag mepeer t'ār Abadón haajem hebreonaan meúa. Maagwai griegonaan meúata Apolión haajem. Mag sim haig maach meúan "hōor pōm k'ēchmie" ha simlu.

¹² Ma, trompeta cincoom sirbarmua nacha hōor dau haug wautarr hajim. Mamā hagt'a dau numí sirju waaur naajim.

¹³ Mag k'ur chadcha chi Hēwandam chogau warm k'ān dēnjo hich trompeta sirjim. Ma, seim hajim. Maig Hēwandam k'īrp'ee p'ir dēn nasādjö simta kach jayap jājārla sim sīejim. Mag chi Hēwandam chogau hich trompeta tēee habaawai ¹⁴mag nasād kach jayap jājārla sim heemuata woun hiekjö chi Hēwandam chog mag hich trompeta sir sīerrag hiek'a simua, "Har dōjā pōoma Eufrates haajem higaau mepeer dau jayap hö jāk'a t'ānām hēerk'āllibarāi" ha sīejim. ¹⁵ Magbaawai chadcha mag mepeer dau jayap jāk'a t'ānarr hēerk'ālliprājim, hamach hēerk'āpāju hed pabaadeewai. Hich har maig hajim ham hēerk'āpāju hatarr hora, mag hēerk'ābabāiwi hōor māg jēb gaai jooba durrum k'ān jārrchapaím k'ēchprāimk'īir. ¹⁶ Mak'ān hēudee soldaaun cabaai gaai wēdurajim, hōor k'aibag wauju k'ān. Mua hūrwai ham k'apanag doscientos millones hanaajim.

¹⁷ Magta mārlag mak'ān cabaaijā hoopijim. Mag cabaai gaai wēnārram k'ān hamach t'ūrr gar jierrjö sīsidamta hōtdau k'īirjö p'uū pālarda jūa sīsid hajim; hāaur k'ān dēn sii p'āauraā jacintojö sīsid haawai tagam k'ān dēn azufrejō huashāu k'īirk'a sīsid hajim. Chi cabaai pör, león pörk'a sīsid hajim. Mag sīsidam hi heemua sii hōtdau k'īirta k'ībchēug hōbēr t'ānām dāi naař jīubaadēp'ām heemua azufrepata jīerrarrau k'ajim. ¹⁸ Mag hōtdau k'īir naař dāi azufrepata jīerrarrau k'āmuāa hōor pōooma peer māg jēb gaai jooba durrum k'ān jārrchapaím hōdubjim. ¹⁹ Mamā ham hi hee mamagk'āmuapai k'abajim, mag hōor pōm k'ēch t'ānarr. Mag sīsidam durin hīchab sii nemk'ōrjö pör paar sīsid haawai magāmuapata hīchab hōor dajēk wai naajim.

²⁰Мамл mag hōor pōm hödubtarr hee chi hiiu n̄lisier k'ллнau hamach daúa mag hootarrjā hamachdēu mag nem k'aigba waaujerr chan b̄ллrjā plabajierram. Mag k'ääi warag meperagta Hēwandumagamjö jéeunaa, sii nem parhoob p'ir dēn, p'atk'on dēn, bronce dēn, mokdau dēn maimua pa dēnpa nem hoob waunaa, ni hiiujā hiiuba s̄isid haawai d̄lrdl̄rjā haba ni hamachig jéeu n̄lmjā k'augba s̄isidml̄gta warag jéeu n̄lisijim. ²¹Мамл magpajā k'abajim. Magp'öbaadēmлn wir haig chik'amajā hamachdēu k'ëcham haig k'ëchnaa, bénëujā chik'am k'lgnaa, hamach hōor k'abam däijā k'apesnaa hich mag nem jiignemjā n̄lisijim, hamach jua plava.

Mag trompeta seim sirbarmua Hēwandumau m̄ag hatag hōor hi hagk'aju m̄lrl̄g hoopitarr hajim.

Hēwandum chog chi juu t'ierr hāgt'armua hēsapdam däi bëetarr

10 ¹⁻²Magtarr k'ur mua hoo n̄ll haawai, Hēwandum chog dewam nem juu t'eeg simta hāgt'armua sii jllnt'umie bau t'лплm heemua bëewi, m̄l dak'ir bächaar garm bä p'üas hee dñplluna bâwë garm bä durr jëb gaai dñplluchëjim. Mag simua pirm hich pör hār wai siejim. Hi k'iir, sii hedau k'iirjö bâll maach dau k'ak'aisamjö siewai hi bâ sii hōtdau hāgt'aag huu jéjéerk'amjöta siejim. Hēsapdam pa gaai plarl̄l k'itlmjā juu hee wai siejim. ³Mag dñplluchëwi nem hiek t'eeg häaa hajim. Mag häa ha siman sii león puu ha sim hiekjö siejim. Mag hirua häa habaawai pagt'lm siete narrauta däi hi hiek hāk'a, häaa hajierram. ⁴Maimua mag pagt'lm siete narrau hiek'a dichdimaawai ya mua hēsap gaai p'äag hēk'a chirajim. Mamл magbaa hīchab hāgt'armua m̄lrl̄g woun hiekjö, —Jäg pagt'lm siete narrau nem jaaubarm plachdēu hūrtarr hoob p'äm; sii plach t'är heepai wai sisi hajim.

⁵Magbaawai mag Hēwandum chog bä hâb p'üas hee dñplluna bâ hâb durr jëb gaai dñpllui sierrau hich juachaar garm juu hāgt'aag hedjäag hñanaa magjim:

⁶—Hēwandum hichta hich mag meejā k'augba s̄ierranaa m̄ag hedaujā hompaawi, m̄ag jëb, m̄ag p'üas maimua mak'ллn hee nem t'лплm t'um hompaatarr Jöoi hiek'au, m̄agbarm haigmua ya chadcha maachdēu jaau n̄lmjö haimll pamgui hajim. ⁷Ya hâbmiecharam Hēwandum chogau sieteem hich trompeta sirbaadeewai Hēwandumau hichdēu hich t'är heepai nem wauju k'ap'л sierr t'umaa hich hi jaauinenag jaautarrjö haagpamgui hajim chi Hēwandum chogau.

⁸Magbaawai mag hedjä heemua m̄lrl̄g woun hiekjö hiek'a s̄ierrau deeu m̄lrl̄g, —Har Hēwandum chog bä hâb p'üas hee dñplluna t'oom bâ durr jëb gaai dñplm haar mawia hirua juu hee padam gaai hēsapdam plarl̄l k'itlm heeurjäg wai dñplm jéeu hat'amí hajim m̄lrl̄g.

⁹Magbaawai chadcha mua hi haar mawia hichig mag hēsapdam jéuebaimaawai m̄lrl̄g, —Ya magan warre k'öbäpäi hajim. Nau pua hi hee haauwain chadcha k'üwaa mieljö k'öpäiju; mamл pl bi hee pabaaimaawai nem hachaaga pl biiu hâwatbajugui hajim m̄lrl̄g.

¹⁰Magbaawai mua chadcha mag hēsap hi juu heem hauwi k'öbaadējim. Warran chadcha mua mieljö k'üwaa k'öpäijim; mamla ya mla jā gar paawaita sii nem hachaaga mla biuu hāwatbajim. ¹¹Magbaawai mag chi mlarag hēsap dee sierrau mlarag, —Hagt'a Hēwandamau nem waumaju pōoma t'anaawai puajā hagjö p'äu pōoma chiramgui hajim, p'öbörpierr hōor meu k'iir pogk'e hamach meupierr nllaidam hee durrpierr reinaanagpa jawaag.

Hēwandamau hōor numí hich hi jaaumk'iir pāitarr

11 ¹Maimua hābmua padam duraa k'itam mlarag deejim. Mag deewi, —Jäqua chachbamí hajim; Haai hi jēeujem di, hag hee nemchaain k'ëchnaa p'aa nla mua Hēwandamag jēeujem nasād, maimua hag hee Haai hi jēeu nla k'llanjä hagjö chi k'apanag beerbapäi hajim mlarag. ²Maml har daau gajärcha hōor biirdlajem wēu wējom chan hoob chacham hajim, jā sii bllrjä hāk'aba haajem k'llan hat'eem haawai. Mak'lanauta año tärjup hawi járr Hēwandam p'öbör däi sii hamachdëu hampierr hajugui hajim. ³Pari mamag k'abaadeewai Hēwandamau hīchab hich hi jaauju k'llan numí pāijugui hajim, año tärjup hawi járr mak'lanauta sark'aajem k'ajūa jūanaa hirua hamachig nem jaaubarm jūrr hōrag jaaumk'iir.

⁴Chi Hēwandam chogau jaauwai hich mak'lanta jöoi Zacarías k'ararrau olivo bā numí jauna hīchab lámpara hausiiujemjä numí jaautarau. Hajapcharan mak'lanta numiim k'lanauta hajap hōor dau haug wau nla jaar maach Hēwandam t'umaam k'lanta Pörk'a sierram hiek jaauju k'lanta. ⁵Mak'lanta hābmua k'äijä k'aibag wauju hēk'aju hat'een, sii hamach hi heemua hōtdaujö huu jēejer k'abaadēmua warre hamach däi mag nla k'lanta sii p'aa k'ëchpäiju hanaabä. ⁶Mak'lantaun año tärjup hawi járr hamachdëu Hēwandam hi jaau wēnlrram hee bllrjä noseg chépiba haagjä nem juu t'eeq naaju haajem. Dö bagag paapäimaagjä juu t'eeqnaa hīchab hōor dau haug wawaagjä hamachdëu ham haig haju hanaabä.

⁷Maimua mag año tärjup hawi járr Hēwandam hiek jaau wēnlrra hawi, t'um jaau haaipabaadee, mag hierr hit'urm wējom hee t'arrdö sim heemua mepeer sii jägaamjö sim höberchëwi, ham däi wérbachëwi, hich garmuata ham pödpäiwia ham k'ëchpäiju. ⁸Mag k'ëchpäwi, t'umaam k'lantag hich juu hoomk'iir, maach Pör Jesucristo meerpl'e t'ootarr hag p'öbörjä wēug hee hamach numwe sii hēudlta k'siuju. Mag p'öbör Jerusalenta hich k'aibag gaaimua jūrr Sodoma ha t'ärnaa hīchab Egipto gaai t'är sim, mak'lanta hich hagjö k'aibag hat'ee t'ärp'oo sierrjée harr haawai. ⁹Mag k'ëchpäwi k'ääi tärjup hawi járr sii kaajä hee hēudlta k'siuju, hōor p'öbörpierram k'lanta hamach meupierr meu k'iir pogk'e bée t'nlanta k'lanta hoomk'iir. Mamla hiwiir hābam k'lanta mag hoowi bēpam hiigwajä chi k'ëchtarrau hldlra bēppibaju. ¹⁰Mak'lanta numí mag Hēwandam hiek jaau wēnlrram k'lanta mag mepeer sii k'anjö simua k'ëchbapäim habaawai, hōor durrpierram k'lanta honee hajurau, Hēwandam hi jaau durrum gaaimua hamach k'ajap sīuba haajerr k'lanta ya k'ëchbapäiwai. Mag honegau jūrr hagdaujö chik'amnag regalojä hlaahlanaa p'iestajä wauju.

¹¹ Mamλ ham mamagk'am hee, mag k'āai t'ārjup hawi jārrnaa, deeu Hēwandamau ham hak'aardam ham gaai p'āart'λ sīubaawai hamach numwe deeu p'iidatk'aju hanaabá. Mag k'ēchp̄līwia k'āai t'ārjup hawi jārr narrta deeu Hēwandamau p'iriutk'a hat'am hoobaawai chi hoo n̄lm k'λln wajapp'a jāplierrju haajem. ¹² Mag chi Hēwandam hi jaau wēnλrrarr k'λln deeu hiiu p'iidatk'a n̄lisiewai hāgt'armuata hōor hiekjö hamag, "Mau hāgt'ar pidut" haju. Magbaawai chadcha hedjā baug hee hāgt'aa paauk'abaadēju. Mag ham hāgt'ar paauk'abaadēm ham hoomap'anaa ham k'a huk'ur haajerr k'λlnnaujā hooplīju. ¹³ Ham mag hāgt'ar paauk'abaadēm hee hλlur t'eega duuibaadēmuia p'obör heem dijā di k'apan sīi dλrbagk'aju. Mag di chl̄abagk'abarmua hōor siete mil warre k'ēchju. Magbaawai mag hλlurlu k'ēchba häu hiiu n̄lisim k'λlnau hīchab jāplierr durrumua Hēwandam hāgt'ar k'ēraajem t'ö hiek'a n̄lmua hirig, "Hēwandam, p̄lchta chadcha hemk'ooirau; p̄jööm chan ni hābjā chuk'u'm" hajurau, jāplierr n̄lm hiek'au.

¹⁴ Ma, trompeta seim sirtarr hōor dau haug wauju jaau sim hajim, biek t'ārjup waaur narr heem ya biek numiim.

—Mamλ hagt'a chacham hāb waaur sim hajim, t'ārjupam. Ma nau jöpcha hoopijugui hajim m̄lrlag.

Hābmiecharam trompeta sirtarr

¹⁵ Mag dau hāb waaur sim hatarr haawai chadcha hīchab deuem Hēwandam chogau chi hābmiecharam hich trompeta sirjim. Ma, sieteem hajim, hābmiecharam. Mag sirbaadeewai hāgt'ar sīi hōor hiekjö sereubaadēmuia mag naajim:

"M̄ag durran t'umaa maach Pör Hēwandamaujā jāanaa, hichdēucha j̄lr hauwi maach Pörk'apitarr däimuata jāaju haai n̄lm.

Mag, maach Hēwandamauta m̄ag durr gaai t'um hichta hich mag chi Pörk'a sīsiju" hanaajim.

(Ex. 15:18; Dn. 7:14,27)

¹⁶ Magbaawai hīchab Hēwandam k'īirp'ee mag jöoin veinticuatro hamach pörk'aupierr hohood wējorr k'λlnnaujā heeg p'obk'a jēk'lt dagau dλrk'anaa hirig jēeumamua mag naajim:

¹⁷ "Hēwandam, p̄lpta maar Pör t'umaam k'λln k'āaijā chi juu t'ierr haawai p̄lrlagta hāu hajim hanlm.

Hāba p̄lchta warrgarwejā hich mag chitanan hīsjā hich hagt'a hiiu chitlm. Hīs pua p̄lch juu t'eeg t'um hauwi m̄ag durr chadcha p̄lchdēuta ya jāla chirsim.

¹⁸ Durrpierram k'λlnpta p̄l däin meeuk'a t'λnplm; mamλ ya pua ham gaai p̄lch k'īir machag meeuju hed pachējim. Hīsin chad pua nawe k'ēchtarr k'λln k'īircha jaauamua hamachdēu nem waaujerrjō p̄lchdēujā ham däi haju.

Hista hīchab pach chogk'anaa pach hi jaaumien dāijā wajap'anaa
 pach chaalink'a nəm k'lln dāijā wajap'a haju hedau, t'et'em k'lln
 wa sii parhoobam k'lln hawijā har pachig hee haajerr k'lln dāi.
 Mama hīchab hista pua har məg jēb gaai nem hār nəm k'llnjā
 höpläju hedau" hanaajim, hirig hee nəmuia.

¹⁹Hamau mag Hēwandamag jēeup'öbaadēm hee mua hoowai

Hēwandamag jēejem diita weeudə jōisijim, hāgt'ar. Mag weeudəbaadēm
 hee hierr mag warrgarwe hich chaain dāi hiek deetarr hāk'ajem baaudiita
 dawaa haadējim. Mag chi Hēwandam di weeudəbaadeewai, pagt'λmdau p'λr
 jējeer k'abaadēm dāi hōor hiekjō sereu jōisimua, pagt'λm t'eega wāwia hllur
 t'eebjā duuibaadēm dāi noseg dau dap sii mokdaujō sīsidəmta chē t'λnaisijim.

Hōoirjō simua hlll i hēudee hēk'atarr

12 ¹Maimua hedaujā hee hijaaur hōberjim, Hēwandamau hich jua t'ee
 hoomk'ir pāittarr. Mag hijaaur hōbertarr məg hajim: Hllirauta sii
 hāsdawam hedauta k'ajūajō jūanaa jūrr hedaram hedau harg gaai hoo dñləm
 hedjā heemua hōberchējim. Hich mag hllirau pōrsir jūa sim gaai p'īdag sii
 docen hāb p'up'up sijim. ²Mag k'itlmən jōor k'itarr haawai hagāa hagāa
 k'itajim, ya chaai hawaag bi machgau. ³Mag hlll hōberchētarr k'ur deeum
 hijaaur hedjā hee hōberjim. Mag hijaaur jūrr məg hajim: Hōoirjō nem pōoma sii
 p'urhi simta hābam gaaipai pōr k'apan siete nener simpierr pōrsir panhapp'a
 sijim. Mag simlən hīchab kach k'apanjā jajlər diez wai sijim, p'ak kachjō
 sīsidəm. ⁴Mag simua dur p'is ha t'ūap'ēbaraau warre hedjā heem p'īdagjā
 jārrchapaím məg durr hār t'ūp'āau siujim. Magwi mag hlll chaai hawaag bi
 machk'a sier k'īirp'ee nə sīsijim, hich dak'ir hat'aawai hag bärre chi chaaidam
 k'öp̄yaag. ⁵Magua mag nə sim hee, mag machk'a t'lnarr haawai, mag hllirau
 chaai chi hemk'oidam hoojim. Mama mag hat'am bärre hābmua chi chaaidam
 jīrbaadēwi Hēwandam hich pōrk'au gaai hoo sim haar wai dñnaaimajim,
 hādəllr k'öpiba. Mag chaairauta jōoipa sīsiewai nem hiek t'eej jūrr durr məg
 wējōm t'umaa hichdēuta jāa sīsiju ha jaaujim mərləg. ⁶Magbaawai chi hād jūrr
 sii jāhog wai naamk'ir Hēwandamau hi hat'ee nem t'um k'īir k'aug wai sier
 haawai warp hōor chukag hee mawi mamta aña t'ārjup hawi jārr sīsijim.

⁷Maimua magtarr k'ur hedjā hee juurhi p'īidajim. Hāgt'arm Hēwandam chog
 Miguel hanləmta tagam hich k'apeen hagjō Hēwandam chognaan dāimua jūrr
 mag mepeer hōoirjō simta sii pōr k'apan sim dāi wērbə naajim. Mag hōoirjō sim
 higar nəm k'llnjā hagjō k'apan t'lnajim. ⁸Mama chi angelnaanau hamach
 garmua chi mepeer pōdbapääiwai chi mepeer warre hich k'apeen dāi hāgt'armua
 jār wērppäjjim. ⁹Magta chadcha chi mepeer mag hōoirjō sim hich k'apeen hich
 higar t'lnarr k'lln dāi hāba hāgt'armua məg jēb gaai bark'λlirjājjim. Hich
 mag mepeeraita warrgarwe nemk'ōr gaai t'ārnna hīchab Satanás ha t'λlərjem,
 durrpierr hōor t'umaa k'lln k'ūgurmie, hajapcharan dōsātma. ¹⁰Magbaawai
 angelnaanta sereubaadēm mua hūrjim. Mag sereubaadēmua mag naajim:

“Hīsta ya hōor peerdāju hed pabaichēm.

Māg durr gayam juu t'eeg t'um jūrr maach Hēwandam dēnēu.

Maach Pör Cristo hichdēucha jār hautarrjā warag hatcha hiek t'eegta sīsim.

¿K'an jägwi? Hedaram magwe maach hermanonaan hēugar Hēwandamag sēuk'a nem hīgk'a nārraajerr hāgt'armua hisegbapāaiwaima.

¹¹ Maimua jēb gaaijā maach k'odamnaanau hamach garmuata mag mepeer pödbapāim, corderodamjō hādāraa hich t'oopitarr hiekta hāk'awia hag bagauta Hēwandamag hamach k'aibag hāri pāmuia. Mag pām dāi hīchab hamach dau hap'āl k'echjujā higba, warag hōgk'aba hi hiekta jaau durrarr gaaimuapata chadcha hamach garmua hi pödpāijierram.

¹² Magbarm gaaimua hedaujājā wounaanjō honee habat.

Maimua pāach chi hag hee t'ānām k'āllnjā t'umaa honee habat'ā.

Mamā ihēh, hapdurr, pāar jēb gaai jooba durrum k'ālln dāi p'ūas hee jooba durrum k'āllnjā hagjō!

Ya hich hūjārr barapāaiwai meperan hīsin meeuk'ata sīsim t'umaam k'ālln dāi.

Hirua ya k'ap'ā sim, māigmua jöpcha ya tag hichdēu hampierr habaju” ha serereu k'ajierram.

¹³ Ya mag chi meperau hich māg jēb gaai barapāim hoobaawai k'īir machgau jūrr mag hālī chaai hemk'ooi hootarr hēudeeta hēk'abaadējim. ¹⁴ Mamā magbaawai hīchab mag hālīrag nem hich dapag jīmiejāu hichjō sīsidām deejim, mag nemk'ōr hanām haigmua warre warp hūrramk'īir. Mag hich paarpabaadeewai chi nemk'ōrig hich chig hapimaaugau warp hūrrbaadējim, hōor barbag chālī sīeimaag, mamta aāo t'ārjup hawi järr sīi hi jāhog wai naaju harr haawai. ¹⁵ Magbaawai chi nemk'ōriu waa dōota soo habarmān, hich hi heemua nem pōm dōsigjō bau jīerraau jōisijim, magbarmua dōk'ierr chālug pogbar jōisiewai hag hee chi hālī k'ēu k'uurbā t'ōmk'īir. ¹⁶ Mamā magbaawai hīchab jēbēujā hālī k'aigpērmjō k'aigpērjim, mag nemk'ōriu hich hi heem dōou dōjā pōm hompaa hautarr sīi heeg bereu hat'aawai. ¹⁷ Magbaawai charā chi mepeer mag hōoirjō sīerr warag chi hālī dāita meeuk'a sīsiwi, jūrr chi chaain hewagam k'ālln gaaita juu machag deeju hawi, warag ham dāi wērbālan petajim. Mag chi chaain hewagam k'ālln hanāmān, har Hēwandamaau nem jaau sim t'um hipieraanaa Jesucristoou chadchararam hiek jaautarrjā hāk'awi hagt'a hogdāba hich mag hāk'a wēnārrām k'āllnau.

13 ¹ Mak'ālln dāi wērbālagta mag chi hōoirjō simua sīi p'ūas higaau nālānisijim.

Mepeer numí sīi k'anjō sīsid harr

Maimua mua hoowai mepeer pōm sīi hābam gaaipai pōr k'apan siete nenernaa kach k'apanjā diez jajlā simta p'ūas heemua māl dak'īraa

höbérchëjim. Mag p'ak kachjö jaſr sīſidləmpierr pöſir jūak'anaa hīchab mag pör k'apan nener sīſidləm gaaijā Hēwandum higwi parhoobata p'ā sīſid hajim. ²Mag mepeer p'ūas heemua höbérbaichëm mua hootarr, sīi k'um chi jojoſorjö ſiejim. Mamλ mag simta jūrr chi bā, jos bāk'anaa, hi hi, león hik'a ſiejim. Mag simag mag hābak'ai sīi hōoirjö ſierrau hich jua t'eeeg deebaawai hichjö hiek t'eeeg hapijim. ³Mag chi mepeer p'ūas heemua höbérchëtarr pör, dau hāb sīi nem pōm t'oop t'naajim, ya hagua pōd hiiubajujö. Mamλ mag t'lnarr, hābak'ai mag p'ūas higaau hōoirjö ſierrau hirig hich jua t'eeeg t'um deetarr haawai hichdēupai hich pör monaaupäijim. Mag monaaubaadém hoowi dauderra nām hiek'au t'umaam k'łłnau hirigta hee hap'öbaadëjim. ⁴Magp'öbaadémua warag mag hōoirjö simagta Hēwandumagamjö jéeuijerram, mag hābak'ai p'ūas heemua höbérchëtarrag hich jua t'eeeg deetarr jūrr. Mamλ mag k'umjö simagjā hīchab Hēwendumagamjö jéeumamua, “⁵K'aita magan jäg mepeerjö jua t'eegnaa hemk'ooik'a sī, hi dāi jāwaag?” ha hiek'amajierram.

⁵Mag k'umjö jojoſorjö sim dō heemua höbérchëtarrag hīchab nem hiek k'aug hiek'apinaa Hēwandum higwiajā parhooba hiek hāk'āraam hichdēu hiek'am haig hiek'aju haai sim ha jaaujim, chi hōoirjö ſierrau. Mamλ mag hi hiek t'eeeg hapitarran, aňo t'ärjup hawi järrpaim hat'eepta Hēwandumau hi magpjjim. ⁶Magbaa chadcha mag hōoirjö ſierrau hichig jaautarrjö parhooba hiek'anaa, Haai hi jéeuem di higwiajā parhooba hiek'a, ya hāgt'ar höbérwi durrum higwiajā parhoobam hiekta hiek'a t'łplłuojim. ⁷Magag hīchab Hēwandum hiek hāk'awi hi chaaink'a durrum k'łłn dāi wērbłmk'iirjä jua t'eeega hapijim, mag wērbłwi hich garmua ham pödpäimk'iir. Magag hīchab hichta hārpai hiek t'eeeg hapijim māg durr gaai hōor t'umaam k'łłn dāi. Magbaawai durrpierram k'łłn dāi hichta hārpai sīsijim, t'umaam k'łłn k'āajjā. ⁸Mag mepeer k'umjö jojoſorjö simagta māg hatag paawai Hēwendumagamjö jéeuju, har t'um Corderodam hādłraa maach kōit hich t'ōopitarrau warr māg jēb hompaabarwe hich hēsap gaai ham t'ār p'āk'a hauba harr k'łłnau. Mak'łłnta mag mepeer higar naaju haawai mak'łłnauta maach chi Hēwandum hiek hāk'a nām k'łłn dau haug wauju.

⁹ Magua jāg hārlłł nām k'ai wajap'a hūrbat:

¹⁰ “Preso maag t'aabatarr k'ai, chadcha preso p̄lr hauju.

T'ut'uú t'ōog t'aabatarr k'ai, chadcha t'ut'uú t'ōju.”

Pari mag nāmlən, t'um Hēwandum hiek hāk'a nām gaaimaua. Maguata Hēwandum chaainan, hamach mag p'it'urg hauju k'ap, sīi hamachdēu hāk'atarr hiek gaaita warag hubł hāk'a wēnłrraju haai nām.

¹¹ Magtarr k'ur deeum mepeer jēb heemua höbér hurum mua hoojim. Ma jūrr corderojö kach numí wai ſiejim. Mag sim hiek'aawain sīi hōoir hiekjö simta jāgaamjö ſiejim. ¹²Mag simua hīchab hābak'ai p'ūas heemua höbérchëtarr jua t'eeeg t'umaam hich gaai wai ſiejim. Maguata hich dak'iir hich hiek'au māg jēb gayam k'łłn t'umaam k'łłnag mag p'ūas heemua pör pōm t'oop sim höbérchëtarragta Hēwendumagamjö jéeupibaawaijā, chadcha hi hipieraa jēeu naajim. ¹³Mag jua t'eeeg simua haawai hīchab hōrau hag na nem

wau n̄am hooba haajempa waumamua hedjā heemua hōtdau k'īrta noseg chē t'λnplmjō hapijim, t'umaam k'λλn dak'īir. ¹⁴ Mag mepeer pōr pōm t'oop sim p'ūas heemua hōberchētarr dak'īir mag nacha hōoirjō sierrau warm mepeer corderojō sierrag hōor dauderra nem waupijim, mag nem wau simua hōor k'ūgur haumamk'īir. Mag hōor k'ūgur hauwi chi corderojō sierrau warm mepeer hich k'apeer k'īirk'a waupijim; hajapcharan mag sīi pōr pōm t'ut'uīu t'oop simjō sierrta deeu monaautarr k'īirma. ¹⁵ Maimua jūrr mag corderojō sierrag chi hōoirjō sierrau hich juapá deewi mag k'um jojot'orjō sim k'īirk'a wau sierr hiiu haupijim. Mag nem hinag dēn mepeer k'īirk'a wau sierrta hiiu hauwi hiek hōber sīsiewai t'umaam k'λλnau hichigta Hēwandamaganjō jēuba n̄am k'λλnan k'ēchpi jaaujim. ¹⁶ Mamla magpajā k'abajim. Mag hich k'īirk'a wau sierr hiiupi hat'aawai t'umaam k'λλnag hich dauchachta juu gaai wa dag gaai k'ājjā p'āk'api jaaujim. Chaaindam bārlāmdam gaai, ya dārrcharam k'λλn gaai, p'atk'on paraam k'λλn gaai, dau hap'λλm k'λλn gaai, sīi chik'am chogk'a sīsidam k'λλn gaai, chik'am chog k'aba hamach k'ōchagpierr n̄lrrjēem k'λλn gaajjā, t'umaa mag dauchachta hādlaa hamach gaai p'āk'api jaaujim. ¹⁷ Mamla har mag hamach gaai mag mepeer dauchachjā chuk'u ni hi numerojā chuk'u n̄am k'λλnau chan pōd hamach garmua nem pērjūjā k'aba, ni dich nem hig n̄amjā pēr hauju k'abam ha jaaujim chi meperau.

¹⁸ Mag mua jaau chirām k'aug hawaagan dārrchata k'īirjug paraa haju haai sim. Chi mag k'īirjug k'ap'a simua k'aug hat'ā, magan mag mepeer dauchach k'an número hagā. Wajapcharan mag numeroon hīchab woun m̄ag hatag sīeju dēnēu. Chi número, 666 k'abahab.

144,000 meuk'aar hau narr k'λλn

14 ¹ Magtarr k'ur mua hoo n̄a haawai hich Jōoi chi Cordero chaarta durrsi Sión hanām gaai hoodanām mua hoojim; hajapcharan hich Jesuma. Hi dāi hōor k'apan ciento cuarenta y cuatro mil naajim. Mag Cordero dāi n̄am k'λλnan hīchab t'umaam k'λλnau hi t'ārta hi Haai t'ār dāi hamach dag gaai p'āk'anaa hag panhapp'a sīsid hajim. ² Maimuata hedjā hee sīi hōor hiekjō simta mamla salt pōm jurur wējōm hiekjō mua hūrbaadējim. Mag siman hīchab nem jēbag pagt'ām rārbabaadēm hiekjōnaa hōor k'apan arpa sir n̄am hiekjō t'λnaajim. ³ Mag t'λnplmlan mag Hēwandam juupjēm pōrk'au sim bigaau hīchab jōoinpa hohood wējōm dāi mag dau jayap nemchaainjō hich paar sīsidam bigaau p'λλrdā meuk'aar hiiur hau n̄am k'λλn hiekta mag t'λnaajim. Mag hamau meuk'aar hau narr chan hābmuajā pōd k'augbajim, ham dēnjo hawaag. Hāba m̄ag jēb gaai jooba durrarr k'λλn heem mag ciento cuarenta y cuatro mil peerdātk'atarr k'λλnaupaita ham dēnjo haau k'augjierram. ⁴ Mak'λλn chan m̄ag jēb gaai haawaijā, jāg deeum hālin dāi k'apes hapiba jaaujemjō, hāba Hēwandamagpaita hee haajerr k'λλnau. Hamauta chadcha Cordero n̄alpluk'ampierr dāi hi bā hogdāba wēnrrajim. Hamachta mag Hēwandam hat'ee maimua Cordero hat'eejā ham chognaank'a wēnrraju haai naajim, chadcha mag hat'eeta warm k'λλn heemua Hēwandamau

ham peerdə hautarr haawai. ⁵Ham mag sëuk'a nñrrjëejä k'aba harr k'ññn haawai bñlrgä ham hëugar jaauju k'ññnjä chuk'u hajim.

Hëwandam chognaan t'ärjupam k'ññnau hiek jaaut'urtarr

⁶Maimua mua deeum Hëwandam chog hedjä hee hûrr jörröm hoo hat'ajim. Magua mñg jëb gaai naajem k'ññn hat'ee Hëwandamau hich mag maach hiiupi wai nñrraju hiekta jaau jörrajim, durrpierr hõor nñplidäm hee hamach meupierr. ⁷Mag hirua jaau jörrarr hiek mñg hajim: “Hëwandam dau na nem k'aigbam wauju hök'ö habat. Mag k'ññai hirig jëeunaa hiita t'ö hiek'abat. Ya hïsta hirua hõor hich haar p'ë hauju wa p'ë hauba warag hisegju k'ññjä hamach k'írcha jaauju hed pabaichëm. Mñg hedjäjä hompaawi mñg jëbjä hompaatarragta jëeubat'ñ. Hichdëuta hïchab p'üasjä hompaawi jëb heemua dö k'umda höbér sísidämjä hompaajim” ha jaau jörrajim, hûrr jörrömua. Ma nacharamua hiek jaau dichtarr hajim.

⁸Mag hëudee deeum Hëwandam chog hagjö hähäag hurajim. Magua, Babilonia p'öbörön ya heegar pabaadëmta jaau jörrajim. “Ya heegar pajim” ha siejim, “har hich dënjo durrpierram k'ññnag parhoob pekau waupiejerr p'öbör.”

⁹Mak'ññn hëudee ya t'ärjupam hagjö dewam Hëwandam chog hûrr jörrömua magmajim: “Har jäg p'üas heemua mepeer höberchétarragjä jëeunaa sii hi k'íirk'a wau simagjä jëeuwi hñdaraa hamach dag gaai wa juu gaai k'ññjä hi dauchach p'äpitarr k'ññnan ¹⁰hichiita Hëwandam k'íir machag sii maach t'oojem benenjö simta hñwatab k'aba hñwatjogui” hajim. “Hi k'íir machag mag simta ham gaai meubapäiwai Cordero dak'íir maimua pekau chuk'u hñgt'ar nñm k'ññn dak'íirjä hñtdau azufre dñi waauréu wëjöm heeta jéerjugui” ha siejim, “hich mag dau hap'ññ hag hee hôt k'íerr jëmer wënlrramk'íir. ¹¹Mag ham hôt k'íerr jëmer nñm naar jïu wëjöm chan chugpaajä k'augba, hich mag sierram hiek'au. Mag hñtdau hee nñm k'ññn chan bñlrgä gaai nak'a haa k'augba, hich mag hedaram magwe machag jëmer wënlrrajogui” hajim, “hamachdëu mag meperagta Hëwandamagamjö jëeunaa hñchab sii hi k'íirk'a wau sierrajä jëeunaa hñdaraa hamach gaai hi dauchach p'äpitarr kóit.”

¹²Magam huguata har Hëwandam dën'k'anaa hirua nem jaau sim hipierraanaa hñchab Jesùs bñjä hogdlaa wënlrram k'ññnan warag hublta hñk'a wënlrraju haai nñm.

Ma hajim Hëwandam chog t'ärjupamua jaau dichtarr.

¹³Maimua mua hñurwai hñgt'armuata woun hiekjö mñrlg, “Cha mua plchig jawaagpam p'äbá” ha siejim. Mag hirua p'äpi sierr hiek mñg hajim: —Hismua hatagta chadcha hñuhcha hajogui hajim, har maach Pör Jesùs hiek t'äraucha hñk'a durrumua mee nñm k'ññn.

Magbaawai Hëwandam Hak'araujä, —Jaan chadcha hich magau ha siejim. Mñg jëb gaai haawai chadcha p'it'urg haaujerrjä par k'aba haju haawai k'íir meeú nñisijogui hajim, Hëwandam hat'ee hamachdëu nem wajap'a waaujerr jürr.

Hēwandam chognaanau hōor pōm hllgrppäiju hoopitarr

¹⁴ Magtarr k'ur deeu hoo nān haawai jaalnt'umietu hedjā hee bau wējoojim. Mag bau wējōm hār woun hāb Hemk'ooi Hiewaa Jesujöhö simta hoo sīejim. Magua pōrsir p'ir dēn jūanaa hich jua hee hoz hanlām wai sīejim, t'ut'uijō dēe simta sīi jūurt'ā sim. ¹⁵ Maig hīchab deeum hagjō Hēwandam chog Haai hi jēeujem degmua hōbērchēwi mag jaalnt'umie bau wējōm hār hoo sierrag magchējim: "Ya nemjīr p'ur wējoowai heeuju haai t'lānlām. Har rāch jua hee t'ut'ui wai simua t'lārrp'ēwi heeeubá" hajim, māg jēb gayam k'ālnān k'ēchpäiju hora pabaadēm jaauwi.

¹⁶ Magbaawai chadcha mag jaalnt'umie bau wējōm hār hoo sierrau hich t'ut'uijō māg jēb hār hllrp'ēbarmua waa nemjīr dau t'umaa heeu haujim.

¹⁷ Mag k'ur deeum Hēwandam chog hōbērjim mag Haai hi jēeujem di hāgt'ar sim heemua. Magua jā hagjō hich jua hee mag t'ut'ui hoz hanlām wai sīejim. ¹⁸ Mag hēudee hagjō deeum hōbērchējim, hierr nasādjō sim haarmua. Maguan hīchab sīi hiek'abarmuapai māg durr t'um huurdāpi jaaubaawai, hōtdāúapai māg durr t'um hōpääig nem jua t'eeg sīejim. Magua mag hābak'ai jua hee t'ut'ui wai sierrag t'et k'iesir magjim: "Jēb gaai uvadō nānlāidam heen ya sīi waau hālādām, jāg rāch jua hee t'ut'ui wai simua chi hierr t'lārrk'a haupet. Ya waau t'lānaabahab" hajim, hōor warre hllgrppäiju jaauwi.

¹⁹ Magbaawai chadcha mag t'ut'ui jua hee wai sierrau māg durr hār hllrp'ē, waa uvadō nānlāid harr heem t'umaa t'lārrk'a haunaa chi chō piirjālujem hee bark'ālāipräjim chi chō piirjālumk'īir. Mag chi chō piirjālumk'īir ha simlān, maan wajapcharan Hēwandamau hōor gaai jua k'ālāba hich k'īir machag meejuuta jaau sim. ²⁰ Magta p'obör higaau harrnaa chi chō piirjālupräjim. Mag piirjālubaadee, hag heemua chi chō sīi dōsīgjō p'ur jīubaadēmua, warp'am magwe trescientos kilómetros sīi bag p'ur hūur jōisijim. Mag dōjō hūur wējōm naug hee cabaai dānlālāupi hootarr hak'iin, hi hōpierrjō sīejim, chi naug. Mag dōjō hūur wējōm ha simlān, hōor k'ēch nām jaar bag pōm hārjuuta jaau sim.

Hēwandam chognaan siete hābmiecha hōor k'aibag wauju jawaan bēetarr k'ālnān

15 ¹ Maimua deeu hedaujā hee hijaaur maach dauderra hompa jōisijim. Ma, māg hajim: Hēwandam chognaanta siete hedjā heemua hōbērdātk'achējim. Mak'ālnauta hābmiecha wajapp'a hōor dau haug waupiju k'ālnān hajim. Magbarm dāi hīchab ya mag hamau nem t'umaamua mag chach dichdimaawai Hēwandam k'īir machagjā hich maigpai meeju hajim.

² Mag k'ur mua hoojim hīchab, p'ūasta sīi vidrio dēnjō sim higaau Hēwandamau hamachig sirmk'īir arpa deetarr dāi hag panhap'a hōor dānlālāupi t'lānlām. Mak'ālnān mag mepeer k'um chi jojot'orjō sim p'ūas heemua hōbērchetarragjā jēeuba, ni hi k'īirk'a wau simāgjā jēeuba, ni hi t'ār ni hi dauchachjā hādlāraa hamach gaai p'āpiba harr gaaimua mag mepeer hamach garmua pōdtarr k'ālnān hajim. ³ Mak'ālnauta Corderota

t'umeuk'ar naajim. Mag meuk'aar warrgar Hēwandam chog Moisés k'ararrau pātarr hajim. Mag hamau meuk'aar hau narr māg hajim:

“Hēwandam, pālān maar Pöröu.

Pächta t'umaam k'ālān k'āai chi jua t'ierrau.

Pua nem wautarr t'um chadcha wajap'anaa hooimā sim.

Pua nem waaujemjō chan ni hābmua pödbam.

Durr t'um māg wējöm hee pächta t'umaam k'ālān Reik'a sīerrām.

Pā hiek'an chadcharam hiek'au;

maimuajā puan chad nem hagchata waaujem.

⁴ Señor, ¿k'aíuta māg t'āplām haig pā högk'abaju habarí?

¿K'aíuta bālārjā pālag jéeuabaj k'ai?

Pāch happaita bālārjā pekau chuk'u k'itaawai durrpierram k'ālānau bēewi hāba pālagta jéeuju.

Ya pua t'umaam k'ālānag jaaubarm, chijā k'ālānta pua pāch haar p'ē hauju k'ālān hagá, maimua chijā k'ālānta pua bark'ālāiju k'ālān hagá” ha haumajierram, meuk'arau.

⁵ Maimua mag t'ānarr k'ur mua hoowai, hāgt'ar Haai hi jéeujem degam Santuariota Hēwandamau israelnaan dāi hiek deetarr hiek hāk'ajem haar dawaa weeu dānaajim. ⁶ Mammuata mak'ālān Hēwandam chognaan siete k'ajap'am nemjō hamachdēu haguā hōor k'aibag wauju jua panhap'a höbérchējierram. Mak'ālānau put lino hanām dēnta bālārjā memerk'ög chukkk'u sii p'ugp'ugamjō sīsidāmta jūanaa, hichk'aarjā dak'a p'ir dēn hāi jāajem p'uri k'itāmua hāi jā sīsid hajim. ⁷ Mag ham höbērdātk'abaicheewai nacha mag nemchaainjō hich paar sīsidām jayap narr heem hābmua hamag hamachpierr jarrdam p'ir dēn hāhābdö deemajim. Mak'ālān jarrdampierr maach Hēwandam hichta warrgarjā hich mag sīerrawi māg hatagjā hich mag sīerraju hag k'īir machgauta k'ajap'am dō dēnjö hipir sīsid hajim. Mag sīsidām chook'ālāibaadeewaita hichdēu chachmampierr nem k'īir pogk'e höbērmaju.

⁸ Mag jarr hamachpierr hāhābdö jigbapäaiwai Hēwandam chi wajaug sīerrāmua hich hiiu mag Santuario hee naar k'īi joppijim. Mag Haai hi jéeujem deg chi Hēwandam chognaan siete narr k'ālānau hamachpierr nem k'īir pogk'e chachmamua, t'um höbeerpäibam haig chan pōd ni hābjā dubju k'aba haajeejim.

Hēwandam k'īir machag jarr heem choopäimam hootarr

16 ¹ Maimua mua hūurwai mag Haai hi jéeujem deg naar jīu wējöm heemuata mag Hēwandam chognaan siete narr k'ālānag nem t'eeg woun hiekjō, “Hērēubaadēwi jāg mā k'īir machag jarr siete nām hee dōjō jōjōid t'āplām, jēb hār chook'ālābamit” hajim hich Hēwandamaucha.

² Magbaawai chadcha hābmua petawi hich jarr hee wai sierr māg jēb hār choopäijim. Mag choobapäaiwai t'um mag mepeer k'um chi jojot'orjō sim p'ūas heemua höbérchētarr k'īirk'a wau simāg jéeuunaa hi dauchachjā wai narr

k'ʌn gaai bën burrjim. Mag bënën mor gaai sii p'iedaujö höbërdatk'abaadëmta machaaga siejim. Mag simuan waragta hoor härmaajeejim.

³ Maimua jürr hëudeemua hich jarr heem p'üas hee choobapääiwai sii p'üas t'umaa bagag pajim. Mag p'üas heem dö, sii hoor meem bagjöta sisiijim. Mag bagag pabaadëmu hag hee nem t'ʌnarr t'umaa k'echdubjim.

⁴ Mag k'ur t'ärjupam hurum, hagjö Hëwandam chog. Maguajä warm k'ʌn dënjo hich jarr heem choopäijim. Mamä magua jürr dösig däi jeb heegarmua dö k'umda nənlaidäm härta choobapääiwai, napem dënjo hichab dö t'umaa bagag paapäijim. ⁵ Magnaa mag dösigpierr dö härpi sierraupai hiek'amamua,

“Hëwandam, rächta bʌlrjä pekau chuk'u k'itləm;
rächta warrgarwejä hich mag k'itaawai hīsjä hich hagt'a sieramlgui”
ha siejim.

“Pachdëu ham däi chachbarm haig, pua ham däi nem hagchata
habarmgui” hajim, “hamachdëu nem waumarrpierr.

⁶ Hamau pə chaain bag härwi pə hi jaaumien bagjä härjierram.

Magtarr haawai hīs pua jürr hamag bagchata döpibaadëmgui” hajim.
“Jürr hamau rərlag hich hagjö jägtä hapim k'ösi naabajieb hamach
däi” ha hiek'amajim.

⁷ Magbaawai hichab hierr incienso p'aajem nasädjö wau sim haarmuata hagjö Hëwandam chogau, “Hëera, jaan chadaugui” hajim. “Maar Pör Hëwandam, rächta t'umaam k'ʌn k'ääi chi juu t'ierr; puan chadcha k'ürjug k'ap'lnaa ham gaai hagchata habarmgui” hajim, “bʌlrjä k'aigba haba.”

Ma biek t'ärjupam Hëwandam k'ür machag chootarr hajim.

⁸ Mag k'ur deeui chi Hëwandam chog jarrdam däi bëewi jürr mäg hedau häsdawam k'ür härllä choopäijim. Mag choobarm ya biek jayapam hajim. Mag hedau k'ür här choobapääiwai warag hedau pechaaga haadëmu sii hed pechgau hoor gaai mas hajim. ⁹ Mamä mag hedaua p'aa t'ʌnlauiwi, sii p'ausumjö sisiidämjä hamach k'aibag häsie hewag k'ürjuwi Hëwandamagjä chugpaapi jéeuba, ni sii hi t'ö hiek'ajöjöopajä k'abajierram. Magju k'ääi sii warag hirig parhoobaa hamachdëu hiek'am haig hiek'a t'ʌnlauijerram; majä hichdëuta maglam k'aibag burribaju hak'ljinjä juu t'eeg simtgta mag hiek'ajiterram.

¹⁰ Mag k'ur Hëwandam chog cincoom bëewi, hichab hichdëu jarrdam wai nərrarr heem mag p'üas heemua mepeer höberchëtarr juupjem pörk'au här choopäijim. Mag choobapääiwai hirua durr jää sierrpierr t'umaa k'ichag hee jöisijim. Magbaawai hoor hi higar nəm k'ʌnnan gaai machgauta sii hamach meuk'ürpajä t'ett'e k'abaadëp haajeejim. ¹¹ Mamä mamagk'amjä hamachdëu nem k'aigba wau nəm chan rəlajöjöopajä k'aba haajeejim. Magju k'ääi chäddauta mor gaai sii p'iedaujö dau dap sisiidäm machgau, Hëwandam hñgt'ar chiraajem däita k'ujarmjö warag parhoobaa hirig hiek'a t'ʌnlauijerram.

¹² Mag k'ur Hëwandam chog seim bëewi, hich jarr heem döjä Eufrates haajem här hagjö choopäijim. Mag choobapääiwai döjä pöm simta sii jàlubaadëjim, hedau höbeerjem garmua reinaan wëdurarr k'ʌn dərbagk'a dichamk'ür.

¹³ Maimua mua hoowai, mag nacha mepeer hōoirjö sierr hi heemua jāchēumiejö sim höbérwi, hābak'ai k'um chi jojt'orjö sierr hi heemuajā höbérwi, maimua hābak'ai chi sēuk'a nem hīgk'amie kach numpai cordero dēnjö jajr sierr hag hi heemuajā hagjö jāchēumiejöö k'itləm höbérjim. ¹⁴ Mag jāchēumiejö sīsid harr, chi mepeer hak'aar hajim. Mak'lłnaun hīchab hag na hōrau nem hooba haajempa wau wēnlrrajim. Mag wēnlrrajim tlaq jēb gaai reinaan sīsidləm k'lłan däi hiekta dee wēnlrrajim, t'umaa hāba biirdlñaa Hēwandal hichta t'umaam k'lłan k'āijā chi juu t'ierr däi hamach wērbəju hedam hat'ee k'iir k'augaa.

¹⁵ Mag nəm hee maach Pör Jesucristooucha, "Keena, k'iir k'ap'a nəsít; hōor chik'am nem jīgk'a nərrajemjö mən sii hōor bēebajöö sierr hee dēgölp barchējugui" hajim. "Mag mə pierrwai honee haju k'lłnan, har dauk'ananaa pekaúgta bālṛjā hamach hārpapiba nəm k'lłnaun. Mag nəm haiguin haman, k'ajūa bāp'ä memerk'ög chuk'u jūa nəmjöta t'ənəm. Maagwai mag hed hōrau dich mor k'arr hooba haawai chigaajā habajugui" hajim hichdēucha.

¹⁶ Maimua chadcha mag jāchēumiejö sīsid harr k'lłnaun hamachdēu mlaq hatag hajujo mə dak'ira a wētwi mlaq jēb gaaim reinaan hābam haig biirdl haujierram wērbəlag. Mag ham biirdl narr haig hebreonaan meúa Armagedón ha t'ālṛjem. Hich maigta chadcha wērbə nəmua Hēwandal däi juapá chachju hanaabá.

¹⁷ Mag k'ur hābmiecha sietemua paawai, hagjö deeum Hēwandal chogau hich jarr heem sii hich jäg hāgt'aa hedjä heepai wēpāijim. Mag hirua wēbapäiwai, mag hāgt'ar Haai hi jēejem degam Santuario haarmuata nem t'eeg, "Hīsin chad ya t'um haaipa sisimgui" hajim. ¹⁸ Mag hirua ya haaipabaadēm habaawai, pagt'əmta dau p'lrp'lr habarmən jēhbə hahau k'abaadēm däi, sii hiyāləmjö jōisimua hālur t'eegejā duui dichjim. Mag hālur t'eeeg duui dichjujö chan mlaq jēb hompaatarr haigmua hewag pawiajā duuiba haajem. ¹⁹ Magbaadēmua p'ōbōr pōm sim Babilonia hanəm heegarta waa sii jēb t'orrdałk'lr haadēmua, p'ōbōrön warreta perás t'ārjup höbeerpijim, jēb t'orrdałaadēmua. Magbaadēm däi hīchab deeum durjā p'ōbōr heem di k'apaana sii pogueu rəlamajim. Magbaawaita Hēwandamau Babilonia p'ōbōr gaaita hārcha juu k'ēgk'apäijim, hich pekau waaujerr k'iir hok'ooba wai siierr gaaimua. ²⁰ Mag hālur t'eeeg duuitarrau p'ūas hee morr p'ālər hāid harrjā, sii warag hierr paauk'abaadeewai, durrsi nənplid harrjā hīchab warag jēb hee hierr paauk'abaadējim. ²¹ Magbaawai hīchab hedjä heemua sii noseg dau dap mokdaujö chē t'ənəsijim. Chi noseg dau chlägag ochenta libras sīsid hajim. Hēwandamau mag noseg chëpi wajapp'a hamach dau haug waubarm hoowi, hōrau warag Hēwandal t'ārcha t'ārnāa, parhoobaaa hamachdēu hiek'äm haig hiek'a t'ənəluijerram.

Ma hajim Hēwandal chogau hābmiecha hich jarr heem Hēwandal k'iir machag choobapäim mua hootarr. Mamañ mag mua hoojim ha chirəmən, maan mlaq hataqjā t'um cha məchdēu jaau chirəmjö hajuuta mlaq məch daúacha hoopimajim.

Chi durpat'ierrmie k'aibag wauju jaautarr

17

¹ Magbaawai Hēwandum chognaan mag jarr panhap'a siete narr heem hāb bēewi mārlag, —Pidú mua pārlag hoopik'imgui hajim, chi durpat'ierrmie har dōjā nem pöoma bau wējōm hār hoo sim k'aibag wauju.

² Magnaa mārlag, Māg durr gayam reinaanaau t'umaam k'ālānau hich hag hālāpaita wai k'āijierramgui hajim. Maagwai tagam k'ālān hagjō māg jēb gayam k'ālānja sii mag parhooba saak hālāi bag chē simjō sīerr gaaimua hichig paa wai simgui hajim.

³ Mak'ālān t'um hoopieg chi Hēwandum Hak'arau māl k'āaipi hat'am hee, chi Hēwandum chog mag mārlag pidú ha sīerraupai jūrr māl warp hōor chukag hee hat'aadējim. Mam pabaimaawai, hālāita sii mepeer pōm p'urfhi sim hār hoo sim mārlag hoopijim. Mepeer pōm mag p'ur siman sii pōr k'apan hābam mor gaapai siete nenernaa kach k'apanjā diez wai sīejim. Mag sim moron, sii hēsapdau parhoobaaa Hēwandum higwia hiek'a p'ā sīsidāmuata hēntēr mor hipir sīejim. Mag sim hārta mag hālāi chi durpat'ierrmie hoo sīejim. ⁴ Hīchab chi hālājā mag siman, sii k'ajūa wajapp'a p'uriimjōnaa k'ichp'ē k'īrk'a simta jūa sīejim. Mag hār hīchab p'irjā jūanaa, mokdau hooihmā nem parhēpagk'am dāi perlas hanāmpa jūanaa, hīchab jarrdam p'ir dēnk'a k'itām hee sii mag hemk'ooin dāi hich parhooba sīerrta k'ajap'am nemjō hinagjā chuk'u hippir jōi wai hoo sīejim. ⁵ Hi dag gaai hoowai hi t'ār hanāmta maadēu wajappai k'augba sii, “Babilonia hichta p'obör pōmaacharam, t'um chi durpat'ierrmie hād hanaa nem k'aigbam t'um māg jēb gaai t'ālām hag hād” ha p'ā sīejim.

⁶ Ya mag māchdēu hoobaawai mua k'aug hat'ajim, sii Jesús hiek hāk'a durrum k'ālān pōm k'ēchbapāaiwai bag pōm hārbarm hoowiata honegau sii don hālājō hoo sim.

⁷ Mag hoowia mua k'īrju chirāl paawai chi Hēwandum chogau mārlag, —¿K'ant'ee hatcha k'īrju sīma? hajim. Mua pārlag jaaubajup hajim, chijā hagá jāg hālāi, maimua k'ai hagá hīchab har chi mepeer pōr k'apan sietenaakach k'apanjā diez wai simua hich hār chi hālāi juppi warrum.

⁸ Maimua chadcha mārlag jaaumamua magjim: Jāg meperan warran māg jēb gaai nārrajim; mama māl meewi ya tag hooba haajem. Pari māg hatag Hēwandumau hierr t'ārrdōjō sim heemua hādlaraa hōerbibaawai deeu nārraichējugui hajim. Magbaawai har hich mag hiiu wēnārraju k'ālān t'ār p'āk'amaajem hēsap gaai warr māg jēb hompaaju nawe p'āba hawi hag gaai t'ār chuk'u nām k'ālān wajap dauderraajahugui hajim, mag meetarrta deeu nārraichēm hoowi. Mag deeu hiiu nārraichējup mama, hich Hēwandumauta warre hi juu k'lēgk'apāijugui hajim, hich mag hok'oom hiek hok'oomk'iir.

⁹ Maimua mārlag, 'Wajap'a hūrbā, mua pārlag jaauk'imgui hajim chi Hēwandum chogau: Jāg hābam mor gaapai pōr k'apan siete nām pua hoo sim, jā chi hālāi hoo sim heegar durrsi k'apanag siete nāmta jaau simgui hajim. ¹⁰ Jāg pōr siete nener sim hīchab reinaan siete narrta jaau sim. Mag reinaan siete narr heem cinco ya heegar pawia hābpaimuata hagt'a hich durr jāa simgui hajim. Maagwai

hābak'ai hagt'a reik'aju waaur sim. Mamλ mag hābmiecha reik'aju waaur sim reik'awijā, k'ūchpai mag sīewi, warm k'λλnjō heegar pajugui hajim. ¹¹ Mamλ hāb simgui hajim ochoom reik'aju. Maan har chaig mua p̄l̄ag mepeer p'urīhi sim māg jēb gaai sīrrta t'ōwi chuk'u haadēm ha chirraaugui hajim. Hichpai mag reinaan siete p̄l̄ag jaau chirλm heemk'a sim. Ya mag biek numí hichpai reik'abarm haigmuan chadau warre t'ōm hiekcha t'ōjugui ha jaaumajim m̄l̄ag.

¹² Maimua mag jajawagmamua, 'Mag chi mepeer kach k'apan diez jajr̄a sierrau hīchab chi kach k'apanagpierr hagjō reinaan diez n̄l̄mta jaau simgui ha jaaumajim m̄l̄ag chi Hēwandam chogau. Mak'λλnau hagt'a bāl̄rjā gobernaaba n̄l̄m. Mamλ Hēwandamau hamag mag chi mepeer p'ūas heemua höbérchētarr dāi hiek t'eeq hapijugui hajim, sīi k'ūchpaim hat'ee. ¹³ Mak'λλn reinaan diez hāba hibēpwi, mag mepeer p'ūas heemua höbérchētarragta hamach juu t'eeq t'umaa deewi, warag hamach garmuata Cordero dāi wērbajugui hajim. ¹⁴ Mamλ chi Corderou hich garmuata hamach t'um pödpäiju, hichta māg durr gaai chi t'ierrnaan t'um t'λnλm k'λλn Pör hanaa reinaan Rey haawai. Hi dāi t'λnλm k'λλnan, hich Hēwandamaucha jal̄ hauwi hamachdēu hāk'atarr hiek t'āraucha hāk'a wēnl̄ttam k'λλnau.

¹⁵ Maimua deeu m̄l̄ag magjim, chi Hēwandam chogau: 'Har pua jäg chi durpat'ierrmie hoo sim heegar dōjājō nem pöoma bau wējōm hoo sim chan, dōjā chaar k'abam. Jāan hōor k'apanagta jäg t'λnλmgui hajim, durrpierram k'λλn hamach meupierr meu k'īir pogk'e. ¹⁶ Maagwai har p'ūas heemua mepeer pöm sim höbérchētarr gaai kachjō k'apan jajr̄a diez t'λnλmjā, hi kach chaar k'aba, jäk'λλnan reinaan hi dāi hāba māg durr gobernaaju k'λλnaugui hajim. Hich jäk'λλnaupai jäg chi hāli chi durpat'ierrmie hoomaug hap'ōbaadēmua hi k'aibag wawaag hi hēudeejā hēk'aju. Maimua hi juu heem nemjā k'echt'ngwi, hich hap barp̄lawi, hi dijā hörp̄ajugui hajim. ¹⁷ Hamau mag n̄l̄m, hich Hēwandamau juuu hamag magpi sīewaita mag hamachdēu hampierr t'λnaajugui ha jaaumajim. Magnaa, Maguata hamau hamach reinaan happai hiek'awi, chi mepeer mag p'ūas heemua höbérchētarragta hamach hiek t'eeq t'um deejugui hajim, Hēwandamau hichdēu jaautarjō höbēr n̄l̄m hora. ¹⁸ Hīchab har pua hāli hoo simjā jā chan hāli chaar k'abam. Jāan har p'ōbōr hābpai nem pöm simuata māg jēb gaai reinaanag t'umaa hichdēuta nem k'ap jajaau haajem hag p'ōbōrōugui hajim.

Magta chi Hēwandam chogau hichdēu hoopimatarr t'umaa m̄l̄ag jaaumajim.

Babilonia heegar patarr

18 ¹ Magtarr k'ur mua hoo n̄l̄ haawai Hēwandam chog dewamta hāgt'armua bēem hoojim. Mag simλn hīchab chi juu t'ierr haawai nem hiek t'eeq sīejim. Mag pierrwai jēbēn sīita hararaa haadējim, hi mor gaaimua. ² Magua t'et hāhāagmamua mag sīejim:

"iYa Babilonia p'ōbōrōn heegar pajim!

Hīsin ya sīi pabā hee sīerrjēem k'λλn diiu;

mepeen k'aigbam k'irpierr naajem di hanaa pabä heem nem maach
k'oojem k'lan diigta pabaadëbahab" ha siejim.

³ "Warraan hiin chadcha jäg hich parhooba deeum gaaijä rägräg
síerrarr gaaimua durrpierram k'anta nag dënjo t'umaa k'ech wai
sim däi hichig paa wai siejim.

Reinaanagjä hamach hlläi däimjö hich däita k'apes hapiwi,
nem juu paraam k'lanagjä sii mag hag hee nem parhooba
hamachdëu k'ochagpierr nem waipi sim gaaimua warag p'atk'on
paraam k'lanag paapäijim.

Mamä hich paarmua maagjerra hisin jürr hichta heegar pabaadëm"
ha jaaumajim.

⁴ Mag chi Hëwandam chog hiek'a höbaadëm hee, deeu hägt'armua woun hiekjö,
"Päär mä chaaink'a nám k'lan, jäg p'öbör heemua höbérwi chawag
hëreubaadët" hajim.

"Magbamän päächpa däi hamau pekau wau nám hee burrwi paai
höbérbaadeewai, päächpata p'it'urg hee mawi dau haug wauju.

⁵ Jäg p'öbörön sii pekau pöoma simgui" hajim.
"Hi pekau pömagan sii hägt'aa hedjä hee sümii wëjomjö sim.
Maagwai jäg nem k'aigbam parhooba hichdëu waum haig wau sim
gaaimua, mua hi gaai juu k'laba deejugui" hajim hich Hëwandamau.

⁶ Magnaa jürr hich chognaanagta,
"Hichdëu chik'am däi haajerrjö habat" hajim, "jürr hi däi.
Hichdëu nem k'aigba waaujerr hñr jürr hag k'ääi hatcha biek numí
hi gaai deebat.

Hichdëu chik'amnag döpiejerr k'ääijä jürr hat'uucha nem hachag
waaurëu deebat.

⁷ Jäg hichdëupai hich t'öwi parhooba hichdëu k'ochagpierr haajerr
paar, hich hagjö hi gaai mas waunaa hi dau haug waupibat" hajim.
"Hiruan hichdëupai hich higwi, 'Mälan mäiguin rey hlläijöta hñm,
mä chan k'oopaa hlläi k'abam; mäg hlläram chan mä chan bñlärjä
dau hap'la hllrabaju' ha hiek'aajem.

⁸ Mamä mua mag chiramgui" hajim hich Hëwandamau:
"Hich jäg hlläram paar hi hed bëeju paar sim.
Mag hed, k'ääi häbpaim hee hi gaai mas haju. Mua hi gaai nem
k'aigbam k'ir pogk'e chachmamua, hoor pöm höpiwia, jädau
t'eegjä burrpijugui" hajim.

"Mäch päär Pör chi juu t'ierrauchata mag hi dau hap'la hapi chiraawai,
wajap hi dauhi härpiwi,
häbmiecha paawai chi p'öbörjä t'um sii hörpäijugui" hajim hich
Hëwandamaucha.

⁹ Mag p'öbör hörbapäaiwai, reinaan hag hee hamach hlläin
däimjö k'apes hawi parhooba hamachdëu hampierr harr k'lanau

hłapärperk'amua, hi hat'ee bieju hanaabá, chi naaR happai hągt'aa hedjā hee jiu t'lənəm hoowia. ¹⁰ Mag hoowia dęgölp hamach gaaijā hagjō haju k'iirjuwi, haigjā bęeba, warp hamach nəm haarpaimua,

“iHēh! iAy, Babilonia!

P'obör pöomanaa chi juu t'ierr harpta hīs chad pə chan hat hoobam.

Sii sęuk'abarmjö habarm hee pə gayan Hēwandamau mastaa
deebarmgui” haju jürram k'łłnau.

¹¹ Hīchab nem juu paraam k'łłnaujā hamach daúa p'obör magbarm hoobaawai, bie nəmuu hłapärper haju hanəm, hamachdēu hoowai ya tag hamach nem pér haju k'łłn chuk'u hap'öbaadēm k'iirjuwia. ¹² Jägbawai, nem hinag póm wai'bęewiajā, “E'kaíu pér hat'aju? Mlaig pér haaujeejim: p'ir, p'atk'on, mokdau parhępagk'am, perlas; put wajap'am lino dēn seda dēn dāi sii p'uriinaa k'ichp'ë k'iirk'a sisiłam; pa t'üp'am k'iirpierr; marfil dēn nem wau sisiłam, pa wajap'am dēn, jierr dēn, cobre dēn maimua mármol dēn nem wau sisiłam.” ¹³ Maimua hamach wir haigpai, “E'kaíu hat'ajugui?” haju, “t'üpag póm p'ebée nəm, canelajom, incienso, mirra, jāgdee; vino, nemk'au, harin, trigo; nemchaain dap'äm nem huajem, cabaai, oveja, carro, maimua par p'idak'amk'iir hoor pér nəm, ik'laiuta jägäm nem t'um hawaagáwa?” haju, hamach hödegpai. ¹⁴ Mag nəmuu chi p'obörögta wounagamjö,

“Nemjō sip'amjö pua hłrcha pii haajerr ya hīs chan tag chuk'u haadēmgui” haju.

“Pə nem hooimə sisił harrjā t'um p'atk'onpa hīsin ya pua hok'oom hiekchata hok'oobapäim.

Jägbarm chan pua tag hoog k'abamgui” haju, mag chi p'obör huu t'lənəmłgta.

¹⁵ Maimua jürr nem juu paraam k'łłn magäm t'um pér nəmuu mag p'obör gaaimua warag p'atk'on paraamäg patarr k'łłnaujā hamachdēu mag hoobaawai, hīchab hamach gaaijā hagjō haju k'iirjuwia, haigjā bęeba, warp hamach nəm haarpaimuata bieniaa hłapärperk'amua,

¹⁶ “iHēh! iAy, p'obör pöoma heegar pajim!” haju.

“Pənən chadcha p'obör hooimłganaa, sii həli k'ajūa wajap'am lino dēn jüanaa, k'iirpierr chi p'urjā jüanaa, k'ichp'ë k'iirjā jūa simjöta siejim. Mag jüanaa chihöö p'ir dēn, perlas, maimua mokdau parhępagk'ampa jūa simjö sierrta,

¹⁷ jöpcha sii sęuk'a nəm harr hee p'atk'on pöoma hok'oobarmgui” haju.

Magbaawai hagjō barco heem capitannaan, marinernaan maimua t'um har döjärr jörrjëemuata p'atk'on k'iirdamjö hoojem k'łłnjā t'um warppai nəlisiju hanaabá. ¹⁸ Mam warppaimua mag p'obör huurdə t'lənəm naaR hedjā hee p'lis jiu t'lənəm hoowia, t'et hähäak'amua, “Jamta deeum p'obör hich mągjök'am maadēu hoog hagá?” haju hanəm. ¹⁹ Magnaa chadcha hamach gaai masi nəm hōrag hoomk'iir, hamach pör hee jēb p'öpäinaa hłapärperk'am dāi bie nəmuu,

“iHēh! iAy, p'obör pöoma k'itarr!

Maar t'um p'ūas hee barco paraam k'ɻɻn, pΛ gaaimuata chadcha
maar riknaanag paauk'ajimgui" haju.

"Magtarrta jöpcha harr hee pɻn warreta heegar pabaadëmgui" haju.
20 Mama warm k'ɻɻn mag bïep'öö t'lnlm daar, hâgt'arm magwe honee habat.
Honee habat hîchab Hêwandam chaain, Hêwandam hi jaauemien, maimua
hich hi jaaumk'ir hichdëucha jar hautarr k'ɻɻnjä hagjö honee habat.
Hêwandamau Babiloniapien däi jägbarmua, jûrr päärtä hirua dau
hee haug k'augwi ham gaaita mas dee sim k'abahab, hamachdëu
pääch däi haajerrjö.

21 Magbaawai häb Hêwandam chog hîchab nem juu t'eega simua, mok
pör pöoma sim p'ūas hee barpäinaa magjim:

"Babilonia, p'öbör pömaam, pɻn cha mua mok barbapäimjöta
buudimamgui" hajim.

22 "Jägbarm chan mlg hatag pawiajä, pΛ kaaijä hee chan bâlrijä tag arpa
sir nlm hiek hürba, karris hiekjä hürba, ni trompeta hiekjä hürbam.
Nem hinag wau nlm gaai p'idl'k'a nlm k'ɻɻnjä chuk'u, ni mok bâ
nlm hiek jajlarrk'amjä tag hürbamgui" hajim.

23 "Pllta jägbarm chan mlg hatag pawiajä pΛ hee hôtdaudam p'uu dñnlmjä
hooba, ni hôor juu pllrwai honee serereu haajerr hiekjä hürbam.
PΛ heem nem juu paraam k'ɻɻnan, chadcha mlg durr gaai chi juu
t'ierrnaan hajim.

Maimua pachdëujä pua durripiram k'ɻɻn sii k'ügur wai siejim,
pachdëu nem k'aigba wau simta hôrav k'augbam gaaimua.
Pari mag sierpta, ya pɻn chadchata heegar pabaadëmgui" hajim.

24 Magta chadcha Babilonia p'öbör heegar paju. Mama mag hi heegar pajuun,
hag heeta Hêwandam chaain bag hârtarr pöoma t'lnlm gaaimua. Haigta
t'lnlm: Hêwandam hi jaauemien däi t'um hi chaain bag hârmatarr, maimua
t'um har hi gaaimua durripierr chik'amnau juau t'ööpäimarr k'ɻɻn bagjä hagjö.

Hâgt'ar Haai hi jéeu nlm hootarr

- 19** ¹ Mag Babilonia heegar pabaadëm hootarr k'ur, hôor pöoma sereu
wëjom mua hürjim, hâgt'ar. Mak'ɻlnau serereuk'amua,
"iHêwandam maach Pörögta t'umaam k'ɻɻnau jéubat'ñ!
Hichta hôor peerdlajemlu" hanaajim.
"Hijöm chan chuk'um;
hichpaita t'umaam k'ɻɻn k'ääi chi juu t'ierriu.
² Hichta hôor däi hagpierra sierlæm, chadcha hamachdëu nem
waumaajerrpierr ham gaai haag.
Chi durpat'iermiejä hichdëu nem parhooba hampierr nem wau
sierlæm gaaimua durripiram k'ɻɻn pekau waupiejerr jûrr,
ya hich gaaijä mas deebarmgui" hanaajim maach Hêwandamau.

“Hi chaain hanaa hi chogk'a n̄am k'ɻn̄n k'ëchmam chan s̄i hich jāg
par k'īir hok'oobam harr haawai, ya chadcha hi d̄ai hich garmua
hōor d̄ai haajerrjō habarm” ha serereu k'ajierram.

³Mag sereu t'lanarr k'ur, hūmaai deeu magjierram chi h̄agt'armpeenaupai:
“Hēwandam, häuta pua jāg Babilonia hörpäijim;
chi naar jāg nat'oo jiu s̄isimn̄ jāan hich jāg s̄ierram hiek'augui” hanaajim.

⁴Magbaawai mag jöoin veinticuatro narr k'ɻn̄nau hagjō jayap s̄i
k'anjō s̄isid̄amta hich paar s̄isid harr k'ɻn̄n d̄aimua Hēwandam hich k'u
juupjem gaai hoo sim k'īirp'ee kanieu t'lk'öok'anaa, k'īeb jēb gaai dagau
d̄ark'anaa hirig jēeumamua, “Jāan hich magau! iChadcha hiita maach
t'umaam k'ɻn̄nau t'ö hiek'aju haai n̄amgui!” hajierram.

⁵Mak'ɻn̄nau magbaawai h̄ichab mag Hēwandam k'u juupjem pöm sim
haarmuažā hōor hiekjō,

“Maach Hēwandamta t'öbat'λ” ha s̄iejim, “pāach t'um har hi hök'önaa
hi chogk'a n̄am k'ɻn̄nau.

Jöoinaužā hi t'önaa chaainaupa hiita t'öbat” ha s̄iejim.

Cordero juu p̄l̄ju jaautarr

⁶Maimua mua hūr n̄ll haawai, s̄i hōor pöm wējom hiekjō t'ɻn̄l̄amta
mamλ h̄ichab salt pöm jurur wējom d̄ai pagt'ampā turururk'am hiekjō
t'ɻn̄najim mua hūrwai. Mag s̄i sereu wējom k'ɻn̄nau mag naajim:

“iMaach Pör Hēwandaman chadcha hemk'oira!

Maach Pör Hēwandam t'umaam k'ɻn̄n k'āai chi t'ierriuta ya nem
t'um gobernaa s̄isim.

⁷Keena, ya Corderoon juu p̄l̄raagpam, honee hajuga.

Mag honeenaa hi happaita t'ö hiek'aju.

Chi h̄ll̄i, ya har chihöowia s̄i k'īir k'aug sim.

⁸Hirig jūapijim k'ajūa wajap'am, lino dēn.

Maan s̄ii memerk'ögjā chuk'u, hich bäpgau s̄i bñlmjō sim.

Mag hich bäpgau bñlmjō simua Hēwandam chaalink'anaa hi dau na
wajap'a wēnl̄rraajerra jaau sim.

Magua mag k'īirta hirig jūapijim” hanaajim.

⁹Maimua chi Hēwandam chogau m̄l̄ag, —Nau mua hiek'abarm p'ā s̄iubá
hajim. Mag hiek'an hich Hēwandamaucha hich himeerba jaaupitarrta mua
p̄l̄ag jawaagpamgui hajim m̄l̄ag. Magnaa hichdēupai, Corderoou hich juu p̄l̄
n̄am p'iesta hee t'ärk'ɻl̄iwi chi wēt n̄am k'ɻn̄nan chadcha honeeta hajugui hajim.

¹⁰Mächig magbaawai, mua hi bäk'urr p'öbk'aimajim hirigta
Hēwandamagamjō jēwaag. Mamλ mag mua hich bäk'urr
p'öbk'abaimaawai m̄l̄ag, —Hñhñ, hoob jāgam m̄l̄ d̄ai. Hēwandamagta
jēeubá hajim. Majā s̄i p̄l̄ d̄ai hāba Hēwandam chog k'abahab hajim, p̄l̄
k'odnaan har Jesúz hiek hamachdēu hñk'atarpta hogdaba hamachdēu
hootarrjō jaau durrum k'ɻn̄njō. Hēwandamagta jēeubá hajim m̄l̄ag.

Cabaai bæpp'ä sim gaai nərrarr

¹¹ Machig magbaawai, mua p'iidlnaa hoo nll haawai, hedaujääata sii weeudn wëjoojim. Mag hedjä weeudn wëjöm heemua woun hâb cabaai bæpp'ä sim gaai höbérchëjim. Mag t'är “Machdëu Nem Wauju Habarmän Chadcha Wau Chitäm” hajim hi t'är, hichdëuta t'um wajap'a gobernaanaa juurhi heejä wërblajeeawai.

¹² Mag sim dau hoowain, sii hõtdau k'irjöta nem dapag p'up'up sësid hajim. Hich pör gaai pörsir k'apan paarnaa hichab hich gaai hich t'ärjä p'ä wai siejim. Mamä mag t'är chan bigaaum k'llnaujä k'augba, hâba hich chi warrum k'llupaita k'ap'a siejim hich t'är. ¹³ Mag simua k'ajüa jüa sim gayan, sii dawaa bag p'ur sësid hajim. Hich mag wounpai hichab, “Hëwandam Hiek” ha t'är siejim. ¹⁴ Hich mag hëudee Hëwandam chognaan k'apaana pllrt'l wënrrajim. Mamä mak'llnøjä mag sësidlmln, sii t'um k'ajüa chi wajap'am lino dën bæpp'ä memerk'ögjä chuk'u sësidlmta jüanaa, cabaai bæpp'ä sësidlmta gaaita wënrrajim. ¹⁵ Mag cabaai bæpp'ä sim gaai höbérchëtarrau durrpierr hõor nllnäidlm juu k'laba pääuk'apäimaag hich hi hee t'ut'ui dëe k'itlm wai siejim. Hichdëuta mäg durr t'um jää wai sim haawai jürr hich juu jaampiba dajékta wai sisiжу. Magbaadëmua hõran sii uva chö piirjäu hawaag bällu heeg pibt'ai nlmjöta haju ham gaai. Magnaata hamachigpai Hëwandam t'umaam k'lln k'ääjä hñrpai sierräm hag k'ir machag k'ajap'am döjö jarr hee choo wëjömta döpirläimaju. ¹⁶ Mag wounau hich k'ajüa gaai maimua hich k'upä gaaijä hagjö hësapdau p'äk'a wai nllrajim. Chi hësapdau mag p'ä sierr, “Reinaan Rey hanaa chi pörnaan Pör” ha p'ä siejim. Hajapcharan jääan hich maach Pör Jesucristo hajim.

¹⁷ Maimua jürr dewamta pari hagjö Hëwandam chogk'a simta cha hedau p'uu nlm gaai dñpllnaa, nem hichpan wir haig hamach k'apeenpai pär k'oojem k'lln t'llrwai, hähäak'amua mag siejim:

—Nemchaain wir haig pääch k'apeen pär k'oojem k'lln, daaig pidut ha siejim. Hëwandamau pääar hat'ee p'at'au pöoma wai sim, ik'öbahut! ¹⁸ Pääar hat'een t'lnam: reinaan mod, soldaan pörk'anaa hemk'ooink'a t'lnarr k'lln mod, cabaai mod, mag cabaai gaai nllrjée harr k'lln mod, maimua t'umaam k'lln mod. Hõor sii chik'am chogk'a nllrjée harr k'lln mod, maimua chik'am chogk'aba sii hamach k'ochagpierr nllrjée harr k'lln modjä hagjö t'lnamgui hajim. Magnaa, ik'öbat, jää pääar hat'eemlugui! ha jaaujim, nemchaainag.

¹⁹ Maig hoowai hichab chi mepeer k'umjö jojot'or sim p'üas heemua höbérchëtarr däi mäg jëb gayam reinaanpa hamach soldaan däi hâba biirdn t'lnaajim, mag cabaai bæpp'ä sim gaai nllräm däi hi k'apeen hi hëudee wënrräm k'llnra hâba hamach garmua wërblag. ²⁰ Mamä magbaadëm hee chi mepeer mag p'üas heemua höbérchëtarr preso sësijim. Mag preso sësim däi hâbak'ai chi sëuk'a nem jaau nllraajerrjä hagjö pär hauwi, däi hichab preso sësijim. Hich mag sëuk'a nem jaaumieuta mag k'umjö sim p'üas heemua höbérchëtarr dak'ir hõrau nem hooba haajempa wau nllräm gaaimua hõor k'ügur haumaawai, hñdlraa hamach gaai mag p'üas heemua

höbärchétarr hag dauchachjā hamach gaai p'äpiwi hi k'iirk'a wau simʌgjā Hēwandumagamjō jéeujierram. Mag hamach numwe pärk'a hauwi, hich jäg t'oojā t'ooba hiiu sísidʌmta t'arrdö hee azufre hötdau däi waauréu huu wëjöm hee bark'laapläijim. ²¹ Magbaawai tagam k'lan ham k'apeen, mag cabaai gaai nllrarrau hich hi hee espaar durag sierrau, hajapcharan hich Jesucristoouma, sii su k'echbpäaiwai, chadcha nemchaain pöm bëewi sii k'ödubbapläimjō habaawai, hoor pöm t'anarrta chukk'u haadëju.

Mil años

20 ¹Maimua Hēwandum chogta hág'tarmua heeg hurum mua hoojim. Magua hich juu hee jébdi hierr nem pöm t'arrdöjö sim heem yabme waidurajim, caden pöm sim däi. ²Mag bëewia, mag nem pöm hooirjö sim pär hat'aichëjim. Mag hooirjö simta warrgarwe "nemk'ör" ha t'älajem; hich harpai hīchab mepeer ha t'ärnaa Satanás ha t'älajem. Mag pär hauwi mil años sii hibllr siijim. ³Mag hibllrnaa mag hierr jébdijö simta t'arrdöjö wëjöm hee barpäiwi wajap'a p'äar siijim, mag mil años pa nám hora tag hich mag durrpierr hoor k'ügur nllram hugua. Maimua mag mil años dichdimaawaita deeu k'üchpaim hat'ee hëerpäiju hajim.

⁴Maimua k'u juupjem k'apan t'lplamjä mua hoojim. Hag gaai hohood hap'öbaadëjim, hamach garmua warm k'lan k'aibag waumk'ir wa ham köt k'äijä hiek'amk'ir hich Jöoirau hiek t'eeq harpitarr k'lan. Hīchab maig naajim, Jesucristoou Hēwandum hiek jaautarr hæk'awia jürr hamach paarmua jaau durrum gaaimua chik'amnau hö t'arrp'ë k'echtarr k'lan hak'aar. Mak'lannta hīchab mag p'üas heemua k'um chi jojot'orjö sim höbärchétarragjā jéeba ni hamach dag gaai wa juu gaai k'äijä hi t'är p'äpiba harr k'lanau. Mak'lannta deeu hiiu nliisiwi Cristo däi häba mil años chi pörnaank'a nliisijim. ⁵Ma nacha hiiu p'iidatk'a nám hajim. Mama warm k'lan har Hēwandum hiek hæk'aba k'echmarr k'lan chan tag hiiuba, hich mag nliisiwi, mag mil años dichdimaawaita hüwaai deeu hiiu nliisijim. ⁶Mag nacha hoor hiiu p'iidatk'a nám hee däi p'iidatk'abarm k'lanan, chadcha honeeta hajurau. Mag hiiu nliisim chan jürr warm k'lan p'iriutk'a hauwi k'imiie durr bark'laa nám hedjä ham chig habaju. Mag k'imiie durr barpäi nám, maach meetarrta deeu meeju ha jaau simlu. Magbarmán mag warm k'lan k'imiie durr wët t'lplamdaar, Hēwandum hat'eeta p'adnaank'anaa Cristo hat'eejä p'adnaank'a wënlarrmuu hich Cristo däi häba mil años chi pörnaank'a nliisiju.

Hötdau huu wëjöm hee mepeer barbabläim hootarr

⁷Mag hamacta chi pörnaank'a nám hee mil años dichdimaawaita mag mepeer Satanás hibllr wai narrjä deeu hëerpäiju haajem. ⁸Mag hich hëerbapäaiwaita, durrpierr hoor k'ügur nllrammuu, Gog durram k'lan däi Magog durram k'lanpäa hähbam haig biirda hauju hanaabá, mag biirdanaa Hēwandum higar nám k'lan däi wërlag. Mag chi wërbaju hanam k'lanan, k'apaana sii p'üas higaau mosdau t'lplamjöta t'anaajim, chi k'apanag.

⁹Mak'laanta mag hāba biirdlanaa hērēuwi, sii Hēwandam chaain hirua hārcha jāsenecha haajem p'öbör däi p'laa t'uur hauwimajierram. Mamla hamau mag p'laa t'uur hat'am hee, wērbəbamjō harrta, Hēwandamau hāgt'armua hōtdau k'iirta noseg daujō k'apiwi sii warre p'aa k'echpājjim. ¹⁰Magbaawai hīchab chi mepeer mag hōor k'ūgur sierrjā jūrr warm k'laan numí mag k'um chi jojo'torjō sierr däi hābak'ai chi sēuk'a nem jaaumie däi narr haar barpājjim, t'arrdō hee hōtdau k'iirta azufre däi waaurēu huu wējōm hee, māg hatag pawiajā hich mag hōtk'ierr machgau dau hap'la hidawaa wēnlrramk'iir.

K'u juupjem pōm bāpp'ä sim k'iirp'ee warre dich k'iircha jaauju

¹¹Maimua mua hoojim hīchab, k'u juupjem pōoma bāpp'ä sim; hag gaai chi woun hoo sierrjā mua hoojim. Mag k'u juupjem gaai hoo sim hoowi, māg durr hedaujā däi sii dēgölp chukk'u hap'öbaadējim. Tag hoojā hooba, hich mag nāisijim. ¹²⁻¹³Hōor nawe k'echmarr k'laanjā Hēwandam k'iirp'ee bājāupai dānplaid t'aplāt mua hoojim, māg jēb gaai haawai chi t'ierrnaan harr k'laapra. Mag hich k'iirp'ee hōor p'laa baadēm däi, haig libro t'lanarr gaai heeureutk'a hoopijim. Mag heeureutk'a hoopipiata mag libro t'lanarr gaai p'ā sīsid harrjō t'umaa māg jēb gaai haawai hamachdēu nem waumatarrpierr ham dau hap'la haju jaaumajim. Pari magaagan, k'ēch nām k'laan hak'aar naajem haarmuajā t'umaa Hēwandam dak'īir hōbērchéjierram, p'ūas hee k'ājā hok'oowi k'ēchtarr k'laapra. Mag t'um hābam haig nāisiewaita, chadcha ham däi Hēwandamau hamachdēu nem waumaajerrpierr hajim. Mamla deeum libro sīejim hīchab; mag gaaita t'aplāt, hōor hich mag hiiu wēnlrraju k'laan t'ār. ¹⁴⁻¹⁵Mag hēsap hōor hiiu wēnlrraju jaau sim gaai t'ār hōbērba habarm k'laan, mag t'arrdō hōtdaujō huu wējōm heeta bark'laapjājjim, hajapcharan k'imie durrma. Mag bark'laa nāmta, māg jēb gaai meewi deeu hūwaai mee nām haajem. Maigta hīchab hōor dēnjō maach dajēgpiejerrjā tag dajēgba haadēju, hichpa chi k'aigbam k'laan däi mag t'arrdō hōtdaujō wējōm hee barbapāaiwai.

Hedjā hiiur durr hiiur däi

21 ¹Magtarr k'ur nacharam hedaujā māg durr däi narr Hēwandamau t'um chi hiiurig paapālitarr haawai hedjā hiiurta durr hiiur däi mua hoojim. Magtarr haawai ya p'ūasjā chuk'u hajim. ²Maach daúachata mua hoojim, bālrijā pekau chuk'um k'laan p'öbör, Jerusalén chi hiiur, hāgt'ar Hēwandam sim haarmua heeg hurum. Mag hurumlaan ya hāli wajap chihōowi hich jaai däi juu plraagpamjō, sii t'um chi k'iir k'augamta hurajim. ³Magbarm hee hāgt'armua nem t'eeq hōor hiekjō, "Hisin chadau Hēwandaman hōor hee dau daauta nārramgui" hajim, "ham k'a hogdāba hich mag sierraag. Ham hi p'öbörk'a nāisiewai jūrr hichta chadcha ham Hēwandamk'a sīsiju. ⁴Hichdēuta t'umaa wajap'a ham dauchojā jārpāpāi haju. Mam chan tag hōor meeboom, hōor dauhi paraajā habam. Tag chik'am hālapērējā haba, gaai machagjā tag k'augabajuguui" hajim, "ya warr nem t'lanarr t'um hisegpāiwi t'um chi hiiur hap'a t'laaawai."

⁵ Magbaawai chi k'u juupjem gaai hoo sīerrau, “Muata nem t'ʌnʌm t'um chi hiiurig paapäajem” ha hiek'ajim. Mag hiek'apäiwia, jūrr mərlgta, —Cha mua hiek'abarm hiek t'umaa p'ā hat'ā. Jāan chadcharam hiek haawai pārau hag gaai hāk'aju haai nʌmgui hajim.

⁶ Magtarr k'ur deeu mərlag, —Ya nem t'umaa haaipa sīsimgui hajim. Mʌchpaita nacharam hēsapdau Ajōnaa chi hābmiecharam Zetajö chitʌm; mʌchta nem t'um hompaaju nawe chirajim, mʌg durr höwiajā mʌchin hich mag chirsijugui hajim. Chi höbisi nʌm k'ʌlnag mua sīi hich jäg par hōor hiiupiejem dö k'umda hōbēr sim heem döpiju. ⁷ Har högk'aba hamach garmua pödpäi nʌm k'ʌlnaun, mʌ juagam nem t'ʌnʌm t'um hamachdēuta hauju. Mʌchta ham Hēwandamk'a chirsiewai jūrr hamach mʌ chaalink'a nʌisijugui hajim. ⁸ Mamla mʌ hiek jawaag k'uwʌlʌm k'ʌln, mʌ hiek hāk'aba haajem k'ʌln, mua k'öchk'abam nem waaujem k'ʌln, juau hōor t'oojem k'ʌln, dich hōor k'abam däi k'apes haajem k'ʌln, bēnk'ʌln, parhooba juau nem wautarragta mərlagamjö jēeujem k'ʌln, maimua t'um hōor sēu paraam k'ʌln, maglʌm k'ʌlnan t'um t'ʌrrdö hōtdau azufre däi waaurēu huu wējom heeta mua bark'ʌliräijugui hajim. Mamta biek numiimua paawai t'ōo chaarcha t'ōo nʌmlugui ha hiek'ajim.

Jerusalén chi hiiur

⁹ Maimua Hēwandam chognaan siete narr k'ʌlnau hamach pipied hagjö jarr siete wai narr hee hābmiecha hagua hōor k'aibag wauju waiberr k'ʌln heem hāb bēewi mərlag, —Mau pidú, mua pərlag hoopik'imgui hajim, Cordero hʌl'i paju.

¹⁰ Maimua Hēwandam Hak'arau mag mərlag hoopipigmamua chadcha durrsi pöoma hāgt'aa sim gaai mʌ hat'adéjim, chi Hēwandam chogau. Mag harrwi p'öbör pöoma sim mərlag hoopijim, hāgt'arm p'öbör Jerusalén hanʌm. P'öbör pöm mag simta hāgt'ar hich Hēwandam sim haarmua heeg huraawai, sīi harar hurajim. ¹¹ Hag bā hararagan, sīi hooihma mokdau wajap'amjöta k'itajim, mokdau jaspe haajemjö, dau bʌl vidriojö. ¹² Mag simʌn hāgt'aa t'uur p'ʌlrdʌ sīejim. Mag t'uur p'ʌlrdʌ simta puertdi k'apan doce sīejim. Mak'ʌln puertdi k'apanagpierr Hēwandam chognaanjā hagpierr hāhabdö dʌnʌnlaid hajim, chi t'ʌanaan. Mag däi hīchab warrgar jöoi Israel k'ararr chaain doce narr k'ʌln t'ärjā mag puertdippierr p'āk'a sīsid hajim. ¹³ Hed höbeerjem gar puertdi t'ärjup wai sīejim; hed burrjem gar hagjö t'ärjup, margajārm bi garjā t'ärjup, maimua baggajārm bi garjā hagjö puertdi t'ärjup sīejim. ¹⁴ Mag p'öbör higaau t'uur p'ʌlrdʌ simʌn, mokdau pör dapag doce nʌm gaaita k'aark'a t'ʌnaajim. Mag mok pör nʌmpierr hīchab Corderou hich hi jaaumk'ür doce jär hautarr k'ʌln t'ärjā gaai p'āk'a sīsid hajim.

¹⁵ Maagwai chi mag mʌ däi hiek'la sīerrau padam p'ir dēn jua hee wai sīejim, hagua chi p'öbör chach p'ʌlrdʌpäiwia, t'um chi puertdi mag sīsid harrjā chachk'apäinaa chi p'öbör higaau t'uur p'ʌlrdʌ sīerrjā chachpäraig. ¹⁶ Mag p'öbörön sīi t'um jā hagdaujöö hiwiir duraajā k'aba, chi jā p'eeugjā chi jā durag däi hābata sīejim. Maimua chadcha chi p'öbör chachbaadéjim. Mag chach hoowai, chi jā durag, chi jā hāgt'aag maimua chi jā p'eeugjā t'um hagdaujö hich mag dos mil

doscientos kilómetros siejim.¹⁷ Maimua jürr chi p'öbör higaau t'uur p'lärdä simjä chachbaadëjim. Majä chachpäinaa hoowai, sesenta y cinco metros siejim, chi parrg happai. Mag hirua chach sieri, sii maach hich mäig jëb gayam k'län chach hajim.

¹⁸ Chi p'öbör higaau t'uur p'lärdä sieri mokdau jaspe hanäm dënta wau siejim, maagwai chi p'öbör p'ir chaar dën hajim. Mag p'ir chaar dën haawaita sii vidrio memerk'ög chuk'umjöta siejim.¹⁹ Chi p'öbör higaau t'uur p'lärdä sim bä gaai hichab mokdau k'irpierram dën hooihmä wau sisiid hajim. Nacharam jaspe dën hajim; numiim, zafiro dën; tärjupam, ágata dën; jayapam, esmeralda dën;²⁰ cincoom, ónica dën; seim, cornalina dën; sieteem crisólito dën; ochoom, berilo dën; nueveem, topacio dën, diesam, crisoprasa dën; onceem, jacinto dën; maimua doceem, amatista dën hajim.²¹ Chi puertdi doce narrjä hichab perlas dënta wauk'a sisiid hajim. Mag chi puertdi k'apanagjä chi perlas k'apanagpierr narr haawai puertdipierr perla k'ir häbpaimua wau sisiid hajim. Maagwai mag p'öbör heem kaaijä chi wajapcharamjä hichab p'ir chaar dën haawai sii vidriojö dau bälmjöta k'itajim.

²² Mag p'öbör hee mua bälrijä Héwandamag jëeujem di hoobajim, hich maach Pör Héwandam t'umaam k'län k'ääijä juu t'eeeg härpái sierlampaита Héwandamag jëeujem di hanaa hichab hichpaita chi Cordero haawai.

²³ Hich Héwandamaupaita hich mor gaaimua harar wäl jéer wai siewai mag p'öbör chan mäg häsdawam hedaujä chuk'u ni hedaram hedaujä chuk'u sim. Hi lamparaan hichab chi Corderodampaiu.²⁴ Mag siewai hichab p'öbör durrpierr t'änämäjä sii mag p'öbör harar wäl jéer t'änäm bälgtä wénrraju hanaabá. Maagwai hichab mäg jëb gayam reinaanaujä mag p'öborta t'ö hiyä haju haajem.²⁵ Mag p'öbör heem puertdi chan p'äraajä k'augba hich mag sierraju haajem. Mag nám däi hichab hedau k'ëwaajä k'augba sierraawai, hedau k'iejä chuk'u haju hanaabá.²⁶ P'öbör durrpierram k'länauta mag p'öbör higwia, “Keena, jägiöm p'öbör chan chuk'um” ha hiek'anaa, woun häugarmjö wajap'a hi hig hiyä haju hanäm.²⁷ Mag p'öbör hee chan hichab bälrijä maach hinaam nem chan dubbam. Nem maach dawag k'abam waaujem k'länjä dubba, ni sii chik'am k'üguurjem k'länjä pöd dubbam. Häba chi dubju k'lännan, Cordero hësap gaai t'är p'äk'a t'änäm k'lännpaita dubwi hich mag hi däi hiiu wénrraju haajem.

22 ¹Mag hoopitarr k'ur chi Héwandam chogau märga dösig dau bäl k'itamjä hoopijim, hoor hiiupiejem dösig. Mag dösig sii vidriojö sim Héwandam k'u juupjem Cordero däi sim haarmuata höbér siejim.² Mag p'öbör heem kaaijä chi wajapcharam järr, maimua dösig hipierr, pabä naajim döhi numwe, hoor hich mag hiiu wénrrapijem nemjö bäl. Mag nemjöon hedapierr hich mag chë sierläm haajem, bälrijä k'ir jaraajä k'augba. Wajapcharan añopierr doce veces cheejem haajem. Mag nemjö gayam chi k'er k'limamuata jürr durrpierram k'län hich mag monak'a hapijem hanaabá.³ Mag p'öbör hee chan Héwandamau k'och k'aba haajem nem wau nám gaaimua hirua mas

deeju hayaam k'ɻɻnja chuk'um haajem. Hich Hēwandumta Cordero däi mag p'öbör hee chi Pörk'a n̄lisiju hanaabá. Maagwai chi chognaan mag hirig jëeu n̄lm k'ɻɻnnaun, ⁴hi däi k'fīrcha hoonaah i t'ñrtä hamach dag gaai hich mag p'ä wai wēnñrraju haajem. ⁵Maig chan hedau k'ëwaajä k'augbaju hanñm. Maagwai chi maig wēnñrram k'ɻɻnau hōtdau paagjä hōtdau higba, ni m̄g hāsdawam hedaujä higbaju haajem, hich maach Pör Hēwandumtauchata ham wñl wai nñrraju haawai. Mag hich däicha n̄lisim k'ɻɻnauta m̄g hatag pawiajä hi däi hich mag gobernaa n̄lisiju haajem, mag durr hiiur gaai.

Jesucristo ya bëeimla sim

⁶Maimua chi Hēwandum chogau m̄lrg, —M̄g hiek'an chadcharam hiek haawai, hag gaai hāk'aju haai n̄lmgui hajim. Hich Hēwandumau hich hi jaauumienag wajap'a hich hiek jaauumk'ür k'fīrjug deejemuachata hāgt'armua m̄lch hich chog p'äibarmgui hajim, jürr muata hōor hich chognaan hagjö m̄g jéb gaai t'ñlm k'ɻɻnag hichdëu m̄g hatag jöpcha nem wauju t'um hoopimk'ür.

⁷Mag n̄lm däi hīchab hich Jesuupai hich higwia, hiin m̄ltarr k'ur jöpcha maach hawaan bëeju haajem. Har m̄g hiek p'ä sim gaai hōbēberg maju jaau sim t'umaa hāk'awi hag hipierraar n̄lm k'ɻɻnag warag honee hapi sim.

⁸M̄lch chi Juanauchata cha m̄lchdëu nem jaau dichdimam t'umaa mua m̄lch daúacha hoowi m̄lch jāglaucha hūrjim. Mag m̄lchdëucha hoowi hūr dichtarr k'ur, mua chi Hēwandum chog mag m̄lchig nem t'umaa hoopitarr bāk'łrr kanieu p'ök'abaimajim, hirig jëwaag hawia. ⁹Mam̄l magbaawai hichdëu m̄lrg, —Hālhā, hoob m̄l däi jāgam, m̄lja sii pajö Hēwandum chog k'abahab hajim, p̄l k'odnaan Hēwandum hi jaauumien har m̄g hēsap gaai p'ä sim hāk'awi hag hipierraar haajem k'ɻɻnjo. M̄lrg jëeju k'äyau Hēwandumagta jëeubá hajim.

¹⁰Maimua hīchab m̄lrg magjim: 'Hēwandumau nem t'umaamua hichdëu chachmaju m̄g hēsap gaai jaau simjö haimla sim haawai, hoob pua sii hōragjä jaauuba p̄lch t'āar heepai k'ap'ñ wai chitamgui hajim. Mag k'äyau t'umaam k'ɻɻnag jaaupet hajim. ¹¹Har nem k'aigba waaujem k'ɻɻnag jaau n̄lmjä hāk'abamñ, hidëu hamach k'aibag hee naapibá hajim. Mam̄l har chi wajap'a hāk'a n̄lm k'ɻɻnagan, warag nem wajap'amtä waupinaa, maimua chi Hēwendum hat'eepai wēnñrram k'ɻɻnagjä warag hi gaaita hubñ wēnñrrapi jaaubá ha jaaumajim m̄lrg, chi Hēwendum chogau.

¹²Magbaawai, "Hēera, m̄lln jöpcha päär jaraan majugui" hajim hich Jesuucha. "Mag m̄lch mam däi m̄lch chaainag hamachdëu waumarrpierr deemaagjä mua nem p'ë harrjugui" hajim. ¹³"Mlchta nacharam hēsapdau Ajönaa, chi hābmiecharam Zetajö chitñm. Mlchta nem t'um hompaaju nawe chirajim; m̄g durr t'um hōwiajä m̄lchin hich mag chirsijugui" hajim, hich Jesuu hich hidamaucha.

¹⁴Har sii k'ajúa wajap ja simjö t'āar wajap'a pekau chukk'u n̄lm k'ɻɻnta hāuhcha t'ñlm k'ɻɻnau, hamauta maach hiiupiejem nemjö mag mua jaau chirñm gayamjä jönaa, mag p'öbör puertdi k'apan wñwñr wëjöm heejä

dubju haai naawai. ¹⁵ Mamla bënk'lla, hamach hllin k'abam däi k'apes haajem k'lla, juau chik'am t'oojem k'lla, parhooba hõrau nem wautarragta Hëwandamagamjö jëeujem k'lla, maimua har sëuk'a nem hïgk'anaa chik'am k'üguurjem k'lla chan, ni hâbjä dubba, t'um Hëwandamau hisegpäiju.

¹⁶ Mag mächdëu jaau chiräm chadcha haawaita, hich Jesuuja hich higwi, hichdëuchata hich chog räijimgui hajim, maglam t'umaa har hich hiek hæk'a durrum k'lla nag jaaumk'iir. Magnaa hichdëupai hich higwi, "Mächta sii k'ajap nemjiiirjö David k'ararr chaain hewagam k'lla heemua sürk'a p'iidätarr hanaa hïchab hedaupeerr garm p'ïdag wäla höbeerjemlugui" hajim Jesuu, hich bëeju higwia.

¹⁷ Magbaawai Hëwandam Hak'arauta chi Cordero hlläi däimua, "iPidú!" hanlam. Maagwai päär chi hûr nám k'lla naujä hïchab, "Jesús, jöpcha pidú" habat hirig. Maimua Hëwandam k'augam k'ochgau hóbissi námjö nám k'ai, maach peerdäajem hiek sii hoor hiiupiejem döjö simta sii hich jäg pér haujä pér hauba hæk'abat.

¹⁸ "Har mäg hësap gaai mua mäch hi jaaumienag jaaupitarr hiek p'ä sim hûr nám k'lla nag mua mag chiramgui" ha sim, hich Jesuu: "Häbmua k'äijä chamäg mua nem jaautarr här jürr mä hichaaur jaaumla, Hëwandamaujä hïchab hich mäg hësap gaai jaauwai hoor chachmaju ha sim t'umaa hi gaaita burriju. ¹⁹ Wa magba häbmua k'äijä mäg mäch hi jaaumienag jaaupitarr hiek p'ä sësidäm higba sësidäm hawi bächk'un k'äijä hisegpäimamla, Hëwandamaujä jürr hirig hoor hiiupiejem gayam nemjö jöpiba, ni mäg hësap gaai jaauwai chi hág'tar hóbér nám k'lla nag nem deeju ha jaau simjä deebaju. ²⁰ Mäch chi nem magju t'um jaau chiramuata chadcha mälla jöpcha maju ha chiräm, päär hawaan."

Maadëujä chadcha hich magta jëeju haai nám: "Señor Jesús, deeu jöpcha pidú."

²¹ Maach Pör Jesuu päär t'umaa häu hoopaar p'ë wai sëepim k'osi chiräm. Mag hajim keena, hich Jesucristooucha mä k'ääipi hauwi märläg hoopitarr.

Juanau